

חוקי הכדורעף הרשמיים

מהדורה 2025 - 2028

כפי שאושרו בקונגרס ה-39 של התאחדות הכדורעף הבינלאומית (FIVB) 2024
ליישום בכל התחרויות המתחילות אחרי 1 לינואר 2025

תרגום ועריכה: אלכס כץ

תוכן העניינים

7.....	חלק 1 – העקרונות של החוקים והשיפוט
10.....	חלק 2 יחידה 1 – המשחק
11.....	פרק א' - אבזרים וציוד
11.....	1 שדה המשחק
11.....	1.1 מימדים
11.....	1.2 המשטח של שדה המשחק
11.....	1.3 קווים על המגרש
11.....	1.4 תחומים על המגרש
12.....	1.5 מידות החום
12.....	1.6 התאורה
12.....	2 הרשת והעמודים
12.....	2.1 גובה הרשת
12.....	2.2 מבנה הרשת
13.....	2.3 סרטים צדדיים
13.....	2.4 אנטנות
13.....	2.5 העמודים
13.....	2.6 הציוד הנוסף
13.....	3 הכדורים
13.....	3.1 מאפיינים
13.....	3.2 אחידות הכדורים
13.....	3.3 שיטת חמשת הכדורים
14.....	פרק ב' - המשתתפים
14.....	4 הקבוצות
14.....	4.1 הרכב של קבוצה
14.....	4.2 מיקום של קבוצה
14.....	4.3 הציוד
15.....	4.4 שינוי בציוד
15.....	4.5 חפצים אסורים
15.....	5 הנהלת הקבוצה
15.....	5.1 ראש הקבוצה
16.....	5.2 המאמן
16.....	5.3 עוזר המאמן
17.....	פרק ג' - שיטת המשחק
17.....	6 לזכות בנקודה, במערכה ובמשחק
17.....	6.1 לזכות בנקודה
17.....	6.2 לזכות במערכה
17.....	6.3 לנצח במשחק
17.....	6.4 אי הופעה, קבוצה בלתי שלמה
18.....	7 מבנה המשחק
18.....	7.1 ההגדלה
18.....	7.2 החימום הרשמי
18.....	7.3 המערך הפותח של קבוצה
19.....	7.4 מיקום
19.....	7.5 עבירת מיקום
20.....	7.6 רוטציה
20.....	7.7 עבירת רוטציה
21.....	פרק ד' - פעולות משחק
21.....	8 מצבי משחק
21.....	8.1 כדור במשחק
21.....	8.2 כדור מחוץ למשחק
21.....	8.3 כדור "פנים"
21.....	8.4 כדור "חוץ"

9	המשחק בכדור	21
9.1	נגיעות של קבוצה בכדור	21
9.2	מאפייני הנגיעה	22
9.3	עבירות הקשורות למשחק בכדור	22
10	כדור ליד הרשת	22
10.1	כדור העובר את הרשת	22
10.2	כדור הנוגע ברשת	23
10.3	כדור לתוך הרשת	23
11	שחקן ליד הרשת	23
11.1	משחק מעבר לרשת	23
11.2	חדירה מתחת לרשת	23
11.3	נגיעה ברשת	23
11.4	עבירות של שחקן ליד הרשת	23
12	הפתיחה	24
12.1	הפתיחה הראשונה במערכה	24
12.2	סדר הפותחים	24
12.3	האישור לפתיחה	24
12.4	ביצוע הפתיחה	24
12.5	מסך	24
12.6	עבירות המבוצעות בעת הפתיחה	25
12.7	עבירות פתיחה ועבירות מיקום	25
13	פעולת התקפה	25
13.1	מאפיינים של פעולת התקפה	25
13.2	מגבלות לגבי פעולת התקפה	25
13.3	עבירות הקשורות לפעולת התקפה	26
14	חסימה	26
14.1	פעולת חסימה	26
14.2	נגיעה בכדור בעת חסימה	26
14.3	חסימה בחלל היריב	26
14.4	חסימה ונגיעות של קבוצה	26
14.5	חסימה של הפתיחה	26
14.6	עבירות של חסימה	27
28	פרק ה' - הפסקות, עיכובים והפסקות בין מערכות	28
15	הפסקות	28
15.1	מספר של הפסקות משחק רגילות	28
15.2	רציפות של הפסקות משחק	28
15.3	בקשה להפסקות משחק רגילות	28
15.4	פסקי זמן	28
15.5	החלפת שחקן	28
15.6	מגבלות בקשר להחלפות שחקן	28
15.7	החלפת שחקן חריגה	29
15.8	החלפת שחקן בגין השעיה או הרחקה	29
15.9	החלפת שחקן בלתי חוקית	29
15.10	נוהל ביצוע החלפת שחקן	29
15.11	בקשות בלתי חוקיות	30
16	עיכובים במשחק	30
16.1	סוגי עיכובים	30
16.2	עונשים על עיכובים	30
17	הפסקות משחק חריגות	30
17.1	פציעה/מחלה	30
17.2	הפרעות חיצוניות	30
17.3	הפסקות ממושכות	31
18	הפסקות בין מערכות והחלפת חלקות	31
18.1	הפסקות בין מערכות	31
18.2	החלפת חלקות	31

32	פרק ו' - שחקן ה-"ליברו"	
19	שחקן ה-"ליברו"	
32	מינוי שחקן "ליברו"	19.1
32	ציוד	19.2
32	פעולות בהן מעורב שחקן ה-"ליברו"	19.3
33	מינוי של שחקן "ליברו" חדש	19.4
34	סיכום	19.5
35	פרק ז' - התנהגות המשתתפים	
20	דרישות לגבי ההתנהגות	
35	התנהגות הולמת	20.1
35	רוח ספורטיבית (FAIR PLAY)	20.2
21	התנהגות בלתי הולמת והעונשים עליה	
35	עבירות התנהגות קלות	21.1
35	התנהגות בלתי הולמת הגוררת ענישה	21.2
35	סולם העונשים	21.3
36	הטלת העונשים על התנהגות בלתי הולמת	21.4
36	התנהגות בלתי הולמת לפני ובין מערכות	21.5
36	סיכום ושימוש בכרטיסי ענישה	21.6
37	חלק 2 יחידה 2 – השופטים, אחריותם וסימנים רשמיים	
38	פרק ח' - השופטים	
22	צוות השופטים ונהלים	
38	הרכב	22.1
38	נהלים	22.2
23	השופט הראשי	
39	מיקום	23.1
39	סמכות	23.2
39	אחריות	23.3
24	השופט העוזר	
40	מיקום	24.1
40	סמכות	24.2
40	אחריות	24.3
25	שופט הערעורים (Challenge)	
41	מיקום	25.1
41	אחריות	25.2
26	השופט הררבי	
41	מיקום	26.1
41	אחריות	26.2
27	הרשם	
42	מיקום	27.1
42	אחריות	27.2
28	עוזר הרשם	
42	מיקום	28.1
43	אחריות	28.2
29	שופטי הקו	
43	מיקום	29.1
43	אחריות	29.2
30	סימנים רשמיים	
44	סימני הידיים של השופטים	30.1
44	סימני הדגל של שופטי הקו	30.2
45	חלק 2 יחידה 3 – ציורים	
46	ציור 1 א' – איזור התחרות/הפיקוח	
47	ציור 1 ב' – שדה המשחק	
48	ציור 2 – המגרש	
49	ציור 3 – מבנה הרשת	

50.....	ציור 4 – מיקום השחקנים.....
51.....	ציור 5 א' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב.....
52.....	ציור 5 ב' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של היריב.....
53.....	ציור 6 – מסך קבוצתי.....
53.....	ציור 7 – חסימה שהושלמה.....
54.....	ציור 8 – התקפה של שחקן אחורי.....
55.....	ציור 9 – סולם העונשים וההשלכות שלהם.....
56.....	ציור 10 – מיקום צוות השופטים ועזריהם.....
57.....	ציור 11 – סימני הידיים הרשמיים של השופטים.....
64.....	ציור 12 – סימני הדגל הרשמיים של שופטי הקו.....
65.....	חלק 3 – הגדרות.....
66.....	הגדרות ומושגים.....

כדורעף הינו ענף ספורט המשוחק ע"י שתי קבוצות על מגרש המחולק ע"י רשת. קיימות מספר גרסאות המשתנות בהתאם לנסיבות על מנת להציע את המשחק לכל אחד.

המטרה במשחק היא להעביר את הכדור מעבר לרשת על מנת להנחיתו בחלקת היריב ולמנוע את אותו הדבר מהיריב. כל קבוצה זכאית לשלוש נגיעות בכדור על מנת להחזירו לחלקת היריב (בנוסף לנגיעה בחסימה).

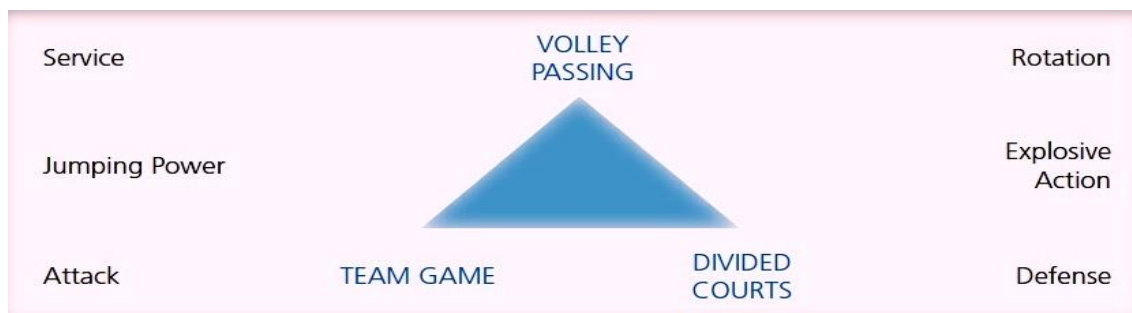
הכדור מוכנס למשחק ע"י הפתיחה: השחקן הפותח* חובט בכדור אל מעבר לרשת אל חלקת היריב. מהלך המשחק נמשך עד שהכדור נוגע ברצפה, יוצא ל-"חוץ" או שקבוצה אינה מצליחה להחזירו כהלכה.

בכדורעף, כל מהלך של משחק מזכה בנקודה. כאשר הקבוצה שקיבלה את הפתיחה זוכה במהלך משחק, היא משיגה נקודה ואת זכות הפתיחה ושחקניה מבצעים חילוף מקומות (רוטציה) ע"י תזוזה בעמדה אחת בכיוון השעון.

* לכל אורך המסמך יש לראות את השימוש בלשון זכר כמתייחס גם ללשון נקבה.

חלק 1
–
**העקרונות של החוקים
והשיפוט**

כדורעף הוא אחד מענפי הספורט המובילים בעולם על פי כל אמות המידה: מספר גדול של איגודים רשומים, אחוזים גבוהים של צפיה בטלוויזיה, מספר רב של עוקבים ברשתות החברתיות, מספר גבוה יותר של שחקנים רשומים ושחקני פנאי בהשוואה כמעט לכל ענף ספורט אחר, ובעיקר תדמית של ספורט דינמי, נקי וצבעוני, המשלב תחרותיות ובידור ברמה גבוהה.

וויליאם מורגן, ממציא המשחק, עדיין יזהה אותו כי הכדורעף שמר על מרכיביו הייחודיים וההכרחיים לאורך השנים. את חלקם הכדורעף חולק עם משחקי רשת/כדור/מחבט אחרים: – פתיחה – רוטציה (סדר הפותחים) – התקפה – הגנה – שחקנים שמסוגלים לשחק ליד הרשת ובחלק האחורי של המגרש. אך הענף הזה המשיך הלאה. הוא מתפרץ, מרהיב, מהיר וזורם באופן חופשי, יש בו שחקנים אתלטיים שעושים דברים סנסציוניים על המגרשים עם קהל מלא.

בנוסף, כדורעף הינו ייחודי בין משחקי הרשת בהתקשות שהכדור נמצא ביעף מתמיד – **כדור במעופו** – ועל ידי מתן אפשרות לכל קבוצה לבצע מסירות בין שחקניה לפני שהכדור חייב לעבור ליריבים, נוצר סוג של שיתוף בכדור והזדמנויות שוות לצבור נקודות.

בשנים האחרונות ה-FIVB עשה צעדים גדולים בהתאמת המשחק לקהל מודרני, תוך הקלה על התבחינים של הטיפול בכדור, הוספה של עד שני שחקני הגנה מומחים שחקני ה-"ליברו", שילוב הטכנולוגיה של מערכת הערעורים (Video Challenge System) המוסיפה הגינות למאמץ של ספורטאים וכן עידוד פעולות המקדמות את זרימת המשחק להגברת הבידור של הקהל, הן באולם והן על המסך.

טקסט של חוקי המשחק

המסמך הזה מיועד לקהל הרחב של אוהבי הכדורעף – שחקנים, מאמנים, שופטים, צופים, פרשנים – זאת כי הבנה טובה יותר של חוקי המשחק מאפשרת רמת משחק והנאה טובה יותר – מאמנים יכולים ליצור קבוצה וטקטיקה קבוצתית משופרת, כדי לאפשר לשחקנים לנצל את היכולות שלהם בצורה המיטבית, וגם הבנה של הקשר בין החוקים לפעולות המשחק המאפשרת לשופטים לקבל החלטות טובות יותר.

כדורעף הוא משחק פנאי ותחרותי כאחד. ספורט פנאי הנוגע לרוח האדם ומקדם אורחות חיים מהנים ובריאים. תחרות המאפשרת לאנשים להפגין את מיטב היכולת, היצירתיות, חופש הביטוי ורוח הלחימה. החוקים תוכננו ונבנו כדי לאפשר את כל ההיבטים הללו לפרוח.

תמציתו של שופט טוב מבוססת על העיקרון של הגינות ועקביות (המיקום בין שתי החלקות מסמן איזון). ביחד זה מאפשר לשחקנים לסמוך על פסיקות השופטים. יחד עם זאת, השופט חייב להיות יותר "מנחה" מאשר "בקר", מנצח התזמורת לעומת שליט, משווק יעיל לעומת מעניש "יעיל".

על ידי הבנת הסיבה שבגינה נכתב החוק ועל ידי הבנה לגבי מטרתו במסגרת ה-"הצגה", השופט הופך לחלק משמעותי של ההפקה המוצלחת, תוך שהוא נשאר ברובו ברקע ומתערב רק כשצריך. לבסוף אנו יכולים לומר שהשופט הטוב ישתמש בחוקים כדי לגרום לכל המשתתפים להנות מהמשחק.

לא לה שקראו עד כאן, ראו את החוקים בהמשך כשלב נוכחי של התפתחות המשחק הנהדר הזה, אך זכרו מדוע הפסקאות הנ"ל יכולות להיות בעלות חשיבות זהה לתפקיד שלכם בענף.

השתלב!

שמור על הכדור במעופו!

הבן את המשחק!

Get involved!

Keep the ball flying!

Understand the game!

חלק 2
יחידה 1
–
המשחק

פרק א' - אביזרים וציוד

ראה חוקים

1.1, 1.2, 1.3, 1.4

2.3

1.1, 1.3

1.3

2.3

1.2.2

1.1

2.3

1.3.3, 1.4.1

2.3

1.3, 1.4, 2.3

1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 2.3

שדה המשחק

1

שדה המשחק כולל את המגרש ואת השוליים. עליו להיות מלבני וסימטרי.

מימדים

1.1

המגרש הוא מלבן שמידותיו 18 X 9 מ', המוקף ע"י שוליים ברוחב של 3 מ' לפחות בכל הצדדים.

חלל המשחק הוא התחום מעל לשדה המשחק אשר הינו חופשי מכל מכשול. חלל המשחק צריך להשתרע לגובה של 7 מ' לפחות מעל המשטח של שדה המשחק.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, רוחב השוליים צריך להיות 5 מ' מעבר לקו האורך ו-6.5 מ' מעבר לקו הרוחב. חלל המשחק הפנוי מכל מכשול צריך להשתרע לגובה של 12.5 מ' לפחות מעל המשטח של שדה המשחק.

המשטח של שדה המשחק

1.2

1.2.1 המשטח של שדה המשחק חייב להיות שטוח, אופקי ואחיד. אסור שהמשטח יהווה סכנה כלשהי לפציעתם של שחקנים. אסור לקיים משחקים על משטחים מחוספסים או חלקלקים.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, המשטח חייב להיות מעץ או מחומר סינתטי. כל משטח חייב לקבל מראש את האישור של FIVB.

1.2.2 צבע המשטח של שדה המשחק באולמות חייב להיות בהיר.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, צבע הקווים צריך להיות לבן בעוד שהמגרש והשוליים צריכים להיות בצבעים אחרים ושונים זה מזה. המגרש יכול להיות צבוע בצבעים שונים המבדילים בין התחום הקדמי והאחורי.

1.2.3 במגרשים פתוחים, מותר שיפוע של חצי אחוז לשם ניקוז. השימוש בקווי תיחום העשויים מחומרים קשיחים אסור.

קווים על המגרש

1.3

1.3.1 רוחבם של כל הקווים הינו 5 ס"מ. הם צריכים להיות בעלי צבע בהיר ושונה מצבע המשטח ומצבעם של קווים אחרים.

1.3.2 קווי התיחום

1.1 שני קווי אורך ושני קווי רוחב מסמנים את המגרש. גם קווי האורך וגם קווי הרוחב נכללים בתוך מימדי המגרש.

1.3.3 קו האמצע

2.3 הציר של קו האמצע מחלק את המגרש לשתי חלקות שוות שמידות כל אחת מהן 9 x 9 מ'; יחד עם זאת רוחבו של קו האמצע משתייך לשתי החלקות באופן שווה. קו זה נמשך מתחת לרשת מקו אורך אחד למשנהו.

1.3.4 קו ההתקפה

1.3.3, 1.4.1 בכל חלקה, קו ההתקפה שקצהו האחורי מסומן במרחק של 3 מ' מהציר של קו האמצע, מציין את התחום הקדמי.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, קו ההתקפה מוארך ע"י תוספת של קווים מקווקווים מעבר לקווי האורך המכילים חמישה קטעים קצרים באורך של 15 ס"מ וברוחב של 5 ס"מ כל אחד המסומנים במרחק של 20 ס"מ האחד מהשני עד לאורך כולל של 1.75 מ'.

תחומים על המגרש

1.4

1.4.1 התחום הקדמי

1.3.4, 1.3.3, 19.3.1.4, 23.3.2.3-ה	התחום הקדמי בכל חלקה מוגבל בין הצייר של קו האמצע לבין קצהו האחורי של קו ההתקפה.	
1.3.2, 1.1	התחום הקדמי נחשב כנמשך מעבר לקווי האורך עד לקצה השוליים.	
	תחום הפתיחה	1.4.2
	תחום הפתיחה הוא איזור ברוחב של 9 מ' מאחורי כל אחד מקווי הרוחב.	
1.3.2, 12, 1.3.2'ב	הוא תחום בצדדים ע"י שני קווים קצרים באורך של 15 ס"מ כל אחד המסומנים במרחק של 20 ס"מ מאחורי קו הרוחב בהמשך לקווי האורך. שני הקווים כלולים ברוחב של תחום הפתיחה.	
1.1	לעומק, תחום הפתיחה נמשך עד לקצה השוליים.	
	תחום החלפת השחקנים	1.4.3
1.3.4, 15.6.1, 1.3.4'ב	תחום ההחלפה של השחקנים מוגבל ע"י המשכיהם הדמיוניים של שני קווי ההתקפה עד לשולחן הרשם.	
	תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו"	1.4.4
1.3.2.7, 19.3.2.7'ב	תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו" הינו חלק מהשוליים בצד ספסלי הקבוצות, המוגבל ע"י המשכיהם של קו ההתקפה וקו הרוחב.	
	תחום החימום	1.4.5
24.2.5, 1.3.4'א, 1.3.4'ב	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, תחומי החימום, שמידותיהם 3 x 3 מ' בערך, ממוקמים בפינות שבצידי הספסלים, מחוץ לשוליים, באזור שאינו מסתיר לצופים, או לחליפין, מאחורי ספסל הקבוצה, במידה ומושבי הצופים מוגבהים לפחות ב- 2.5 מ' ממשטח המגרש.	
	מידות החום	1.5
	מידות החום אינן יכולות להיות מתחת ל- 10°C (50°F).	
	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, מידת החום המקסימלית תיקבע ע"י המפקח של FIVB במשחק.	
	התאורה	1.6
	עוצמת התאורה חייבת להיות לפחות 300 לוקס.	
1	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, עוצמת התאורה בשדה המשחק הנמדדת בגובה של 1 מ' מעל המשטח צריכה להיות לא פחות מ-2000 לוקס.	
3.3		
	2 הרשת והעמודים	
	2.1 גובה הרשת	
1.3.3, 2.1.2	הרשת ממוקמת ומתוחה אנכית מעל לקו האמצע כשחלקה העליון נמצא בגובה של 2.43 מ' לגברים ו- 2.24 מ' לנשים.	2.1.1
1.3.2, 1.1, 2.1.1	גובה הרשת נמדד באמצע המגרש. גובה הרשת מעל שני קווי האורך חייב להיות זהה ולא גבוה ביותר מ- 2 ס"מ מאשר הגובה החוקי.	2.1.2
	2.2 מבנה הרשת	
3.3	הרשת היא ברוחב של 1 מ' (±3 ס"מ) ובאורך של 9.50 עד 10 מ' (כולל 25 עד 50 ס"מ מכל צד של הסרטים הצדדיים) והיא עשויה לולאות שחורות מרובעות שמידותיהן 10 x 10 ס"מ.	
	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, בכפוף לתקנות התחרות הספציפית, ניתן לשנות את המבנה של גוף הרשת (הלולאות) על מנת לאפשר הצגת פרסומות בהתאם להסכמי שיווק.	
	בחלקה העליון ישנו סרט אופקי ברוחב של 7 ס"מ העשוי מבד לבן, מקופל משני צידי הרשת ותפור לכל אורכה. בכל אחד מקצות הסרט ישנו חור דרכו עובר חבל המותח את הסרט אל העמודים על מנת להחזיק את השפה העליונה של הרשת במצב מתוח.	

בתוך הסרט ישנו כבל גמיש המיועד לקשור את הרשת אל העמודים על מנת להחזיק את שפתה העליונה במצב מתוח.
בתחתית הרשת ישנו סרט אופקי נוסף ברוחב של 5 ס"מ, דומה לסרט העליון דרכו מושחל חבל. חבל זה קושר את הרשת אל העמודים ומחזיק את חלקה התחתון במצב מתוח.

2.3 סרטים צדדיים

שני סרטים לבנים מוצמדים אנכית לרשת וממוקמים מעל כל אחד מקווי האורך. הם ברוחב של 5 ס"מ ובאורך של 1 מ' כל אחד ונחשבים כחלק מהרשת.

2.4 אנטנות

אנטנה היא מוט גמיש באורך של 1.80 מ' ובקוטר של 10 מ"מ העשוי מפברגלס (סיבי זכוכית) או חומר דומה.

כל אנטנה מותקנת בקצה החיצוני של כל סרט צדדי. האנטנות ממוקמות בצדדים מנוגדים של הרשת.

80 הס"מ העליונים של כל אנטנה בולטים מעל הרשת ומסומנים ע"י רצועות של 10 ס"מ צבועות בצבעים מנוגדים, רצוי אדום ולבן.

האנטנות נחשבות כחלק מהרשת ותוחמות בצדדים את תחום המעבר.

2.5 העמודים

העמודים התומכים את הרשת ממוקמים במרחק של 0.50 עד 1.00 מ' מעבר לכל קו אורך. הם בגובה של 2.55 מ' ורצוי שיהיו ניתנים לכיוון.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, העמודים התומכים את הרשת ממוקמים במרחק של 1 מ' מעבר לקווי האורך ועליהם להיות מרופדים.

העמודים הינם עגולים וחלקים ומחוברים אל הרצפה ללא כבלים. יש להימנע מכל התקן מסוכן או מפריע.

2.6 הציוד הנוסף

כל ציוד נוסף נקבע ע"י תקנות של FIVB.

3 הכדורים

3.1 מאפיינים

הכדור צריך להיות עגול ("כדורי"), עשוי מעטה עור או עור סינתטי גמיש ובתוכו פנימית מגומי או חומר דומה.

צבעו יכול להיות אחיד ובהיר, או שילוב של צבעים.

כדורים העשויים מעור סינתטי או בעלי שילוב של צבעים בהם משתמשים בתחרויות בינלאומיות רשמיות צריכים להיות תואמים לתקני FIVB.

היקפו צריך להיות בין 65 לבין 67 ס"מ ומשקלו בין 260 לבין 280 גרם.

לחצו הפנימי צריך להיות 0.30 עד 0.325 ק"ג/סמ"ר (4.26 עד 4.61 psi) (294.3 עד 318.82 מיליבר או hPa).

3.2 אחידות הכדורים

כל הכדורים בהם משתמשים במשחק מסויים חייבים להיות בעלי מאפיינים זהים בכל הקשור להיקף, משקל, לחץ, דגם, צבע, וכד'.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות וכן באליפויות ובליגות לאומיות יש לשחק בכדורים המאושרים ע"י FIVB, אלא אם הוסכם אחרת עם FIVB.

3.3 שיטת חמשת הכדורים

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, יש להשתמש בחמישה כדורים. במקרה זה, יש להציב 6 מחזירי כדורים, אחד בכל פינה של השוליים ואחד מאחורי כל שופט.

פרק ב' - המשתתפים

ראה חוקים

4 הקבוצות

4.1 הרכב של קבוצה

5.3, 5.2

4.1.1 קבוצה יכולה לכלול לכל היותר **12 שחקנים** ועוד:

- צוות אימון: מאמן אחד, **עד שני עוזרי מאמן**,
- צוות רפואי: **מעסה אחד**, **ורופא אחד**

רק הרשומים בגיליון השיפוט יכולים להיכנס לתחום הבקרה של התחרות ולהשתתף בחימום הרשמי לפני המשחק ובמשחק.

ז'א'1

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות לבוגרים:

ניתן לרשום בגיליון השיפוט עד 14 שחקנים אשר יוכלו לקחת חלק במשחק.

על הספסל יכולים להימצא מקסימום חמישה אנשי הצוות (כולל המאמן) אשר ייבחרו ע"י המאמן עצמו, אך עליהם להיות רשומים בגיליון השיפוט ובטופס O-2(bis).

מנהל הקבוצה ו/או עתונאי הקבוצה אינם יכולים לשבת על או מאחורי ספסל הקבוצה באיזור הבקרה.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, רופא ומעסה חייבים להיות חלק ממשלחת ולהחזיק אישור מראש של ה-FIVB. ברם, בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות לבוגרים, במידה והם אינם נכללים בין חמשת אנשי הצוות על ספסל הקבוצה, עליהם לשבת ליד הגדר התוחמת בתוך איזור בקרת התחרות או באזור המיוחד המפורט בחוברת ההדרכה של התחרות המסויימת, ויכולים להתערב בנעשה רק לאחר הזמנה של השופטים לצורך טיפול חירום בשחקנים.

7.2.1

המעסה (גם אם אינו רשום כיושב על ספסל הקבוצה) יכול לסייע בחימום עד לתחילת החימום הרשמי ליד הרשת.

ניתן למצוא התקנון הרשמי לכל אירוע בחוברת הדרכה של התחרות המסויימת.

5.1

4.1.2 אחד השחקנים הינו ראש הקבוצה והוא צריך להיות מסומן בגיליון השיפוט.

1, 4.1.1, 5.1.1, 5.2.2

4.1.3 רק השחקנים הרשומים בגיליון השיפוט רשאים להיכנס למגרש ולהשתתף במשחק. מהרגע שהמאמן וראש הקבוצה חתמו על גיליון השיפוט (רשימת הקבוצה בתוכנת הגיליון האלקטרוני), לא ניתן יותר להחליף את שחקנים הרשומים בו.

4.2 מיקום של קבוצה

1.4.5, 5.2.3, 7.3.3

4.2.1 השחקנים שאינם משחקים צריכים לשבת על ספסל קבוצתם או להיות בתחום החימום בצד חלקתם. המאמן וכן חברי הקבוצה האחרים צריכים לשבת על ספסל הקבוצה, אך יכולים לעזוב אותו זמנית.

ז'א'1, ז'ב'1

ספסלי הקבוצות ממוקמים בצידי שולחן הרשם, מעבר לשוליים.

7.2, 4.1.1

4.2.2 רק לחברי הקבוצה הרשומים הזכות להיכנס לתחום המשחק, לשבת על ספסל הקבוצה בזמן המשחק ולהשתתף בחימום הרשמי.

4.2.3 השחקנים שאינם משחקים רשאים להתחמם ללא כדורים כמפורט להלן:

1.4.5, ז'א'1, ז'ב'1

4.2.3.1 בזמן המשחק: בתחומי החימום;

13.3, 15.4

4.2.3.2 בעת פסקי זמן: בשוליים שמאחורי חלקתם.

18.1

4.2.4 בהפסקות בין המערכות, השחקנים רשאים להתחמם עם כדורים בשטח השוליים של קבוצתם.

4.3 הציוד

הציוד של שחקן כולל חולצה, מכנסיים, גרביים (המדים) ונעלי ספורט.

4.1, 19.2

4.3.1 החולצות, המכנסיים והגרביים חייבים להיות אחידים ובצבע זהה (למעט של שחקני ה-"ליבר") עבור הקבוצה כולה. הם צריכים להיות נקיים.

	4.3.2	הנעליים צריכות להיות קלות וגמישות עם סוליות מגומי או מחומר מרוכב וללא עקבים.
4.3.3.2	4.3.3	חולצות השחקנים חייבות להיות ממוספרות מ-1 עד 20.
		בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות לבוגרים, כשמשמשים בכמות שחקנים גדולה יותר, ניתן להגדיל את המספרים.
	4.3.3.1	המספר חייב להיות ממוקם על החולצה במרכז החזה והגב. הצבע והבוהק של המספרים צריכים להיות מנוגדים לצבע ולבוהק של החולצות.
	4.3.3.2	המספר חייב להיות בגובה של 15 ס"מ לפחות על החזה ובגובה של 20 ס"מ לפחות על הגב. רוחב הסרט ממנו עשויות הספרות צריך להיות לפחות 2 ס"מ.
5.1	4.3.4	על חולצתו של ראש הקבוצה חייב להיות סרט במידות 8 x 2 ס"מ מתחת למספר שעל החזה.
19.2	4.3.5	אסור ללבוש מדים בצבע שונה משאר השחקנים (פרט לשחקני ה-"ליברו") ו/או ללא מספרים כנדרש.
	4.4	שינוי בציוד
23		השופט הראשי רשאי להתיר לשחקן אחד או למספר שחקנים:
	4.4.1	לשחק יחפים;
15.5, 4.3	4.4.2	להחליף בין המערכות או לאחר החלפת שחקן תלבושות רטובות או שניזוקן, בתנאי שלתלבושות החדשות יש צבע, דגם ומספר זהים;
19.2, 4.1.1	4.4.3	לשחק בבגדי אימון (טרנינגים) במזג אוויר קר, בתנאי שהם בצבע ודגם אחיד לכל הקבוצה (פרט לשחקני ה-"ליברו") וממוספרים בהתאם לחוק 4.3.3.
	4.5	חפצים אסורים
	4.5.1	אסור להשתמש בכל חפץ העלול לגרום לפציעה או יכול להעניק לשחקן יתרון מלאכותי.
	4.5.2	שחקנים יכולים להרכיב משקפיים או עדשות מגע על אחריותם.
	4.5.3	מותר לחבוש התקנים רפואיים כגון כריות הגנה או תמיכה באיברים.
		בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות לבוגרים, על ההתקנים הללו להיות זהים בצבע של חלק המדים המתאים. מותר להשתמש גם בהתקנים בצבעים שחור, לבן או ניטרלי, כל עוד כל ההתקנים של כל השחקנים המשתמשים בהם הם בצבע זהה.
	5	הנהלת הקבוצה
20		הן ראש הקבוצה והן המאמן אחראים להתנהגות ולמשמעת של חברי קבוצתם. שחקני ה-"ליברו" יכולים לשמש כראש קבוצה או ראש קבוצה בפועל.
	5.1	ראש הקבוצה
27.2.1.1, 7.1	5.1.1	לפני המשחק, ראש הקבוצה מייצג את קבוצתו בהגרלה, ולאחר מכן חותם על גיליון השיפוט.
15.2.1	5.1.2	בזמן המשחק ובהיותו על המגרש, ראש הקבוצה משמש כראש הקבוצה בפועל. כאשר ראש הקבוצה אינו על המגרש, על המאמן או על ראש הקבוצה למנות שחקן אחר על המגרש לשמש כראש הקבוצה בפועל. ראש הקבוצה בפועל ימשיך לשאת באחריותו עד אשר הוא בעצמו יוחלף, או ראש הקבוצה יחזור למגרש, או המערכה תסתיים.
8.2		כאשר הכדור "מחוץ למשחק", רק ראש הקבוצה בפועל רשאי לפנות אל השופטים:
23.2.4	5.1.2.1	לבקש הבהרה בקשר ליישום או פירוש של החוקים וגם להפנות את בקשותיהם או שאלותיהם של חבריו לקבוצה. אם ההסבר של השופט הראשי אינו מניח את דעתו, הוא יכול להחליט לערער על החלטת השופט ובמקרה זה עליו להודיע מיד לשופט הראשי כי הוא שומר לעצמו את הזכות לרשום ערעור רשמי בגיליון השיפוט בסיום המשחק;

	5.1.2.2	לבקש רשות:
4.4.2, 4.3		(א) להחליף את כל הציוד או חלקו,
7.6, 7.4		(ב) לבדוק את מיקומם של שחקני הקבוצות,
3, 2, 1.2		(ג) לבדוק את הרצפה, את הרשת, את הכדור וכד';
15.3.1, 5.3, 5.2, 15.5.2, 15.4.1	5.1.2.3	בהיעדרו של המאמן, אלא אם לקבוצה יש עוזר מאמן אשר מבצע את תפקידו של המאמן, לבקש פסקי זמן והחלפות שחקן.
6.3	5.1.3	בסיום המשחק, ראש הקבוצה:
27.2.3.3	5.1.3.1	מודה לשופטים וחותרם על גיליון השיפוט לאשר את תוצאת המשחק;
27.2.3.2, 5.1.2.1	5.1.3.2	אם בזמן המתאים הודיע לשופט הראשי, הוא יכול לאשר ולרשום בגיליון השיפוט ערעור רשמי בהקשר ליישום או פירוש של החוקה.
	5.2	המאמן
15.4.1, 7.3.2, 1.1, 15.5.2	5.2.1	לאורך המשחק כולו, המאמן מנהל את משחק קבוצתו ממקומו מחוץ למגרש. הוא בוחר את המערך הפותח ואת המחליפים וכן מבקש פסקי זמן. בתפקידיו אלה, איש הקשר שלו הינו השופט העוזר.
19.1.3, 4.1, 27.2.1.1	5.2.2	לפני המשחק, המאמן רשם או בודק את שמות שחקניו ואת מספריהם ברשימת השחקנים של גיליון השיפוט ואז חותם עליו.
	5.2.3	בזמן המשחק, המאמן:
7.6, 7.4, 7.3.2	5.2.3.1	לפני כל מערכה, מוסר לשופט העוזר או לרשם את טפסי המערך של קבוצתו כשהם ממולאים כהלכה וחותרים על ידו; כאשר משתמשים ביישומון טאבלט, שידור אלקטרוני של המערך הפותח ייחשב כרשמי.
4.2	5.2.3.2	יושב על ספסל קבוצתו במקום הקרוב ביותר אל הרשם, אך יכול לעזוב את הספסל;
15.5, 15.4	5.2.3.3	מבקש פסקי זמן והחלפות שחקן;
1.4.5, 1.3.4, 2.3, 1.4.1, 1.3.4, 2.3	5.2.3.4	רשאי, כמו גם יתר חברי הקבוצה, לתת הנחיות לשחקנים שעל המגרש.
		המאמן רשאי לתת הוראות אלה כשהוא עומד או מתהלך בשוליים שלפני ספסל קבוצתו מההמשך של קו ההתקפה ועד לתחום החימום, במידה וזה ממוקם בפינה של אזור בקרת התחרות, מבלי להפריע או לעכב את המשחק.
		במידה ותחום החימום ממוקם מאחורי ספסל הקבוצה, המאמן רשאי להתהלך מההמשך של קו ההתקפה ועד לקצה המגרש של קבוצתו, וזאת מבלי לחסום את שדה הראייה של שופט הקו.
	5.3	עוזר המאמן
4.2.1	5.3.1	עוזר המאמן יושב על ספסל הקבוצה, אך אינו רשאי להתערב במשחק.
5.2, 5.1.2.3	5.3.2	אם המאמן נאלץ לעזוב את קבוצתו מכל סיבה שהיא כולל ענישה, מלבד כניסה למגרש כשחקן, רשאי עוזר המאמן לבצע את תפקידיו של המאמן למשך זמן היעדרו של המאמן, לאחר הודעה על כך לשופט ע"י ראש הקבוצה בפועל.

פרק ג' - שיטת המשחק

ראה חוקים

6	לזכות בנקודה, במערכה ובמשחק
6.1	לזכות בנקודה
6.1.1	נקודה
	קבוצה זוכה בנקודה:
6.1.1.1	כאשר היא מצליחה לגרום לכדור לגעת בחלקת היריב;
6.1.1.2	כאשר הקבוצה היריבה מבצעת עבירה;
6.1.1.3	כאשר הקבוצה היריבה ננזפת.
6.1.2	עבירה
	קבוצה מבצעת עבירה כאשר היא מבצעת פעולה המנוגדת לחוקה (או אינה מקיימת את החוקה בכל דרך שהיא). השופטים שוקלים את העבירות וקובעים את התוצאות בהתאם לחוקה:
6.1.2.1	אם מתבצעות שתי עבירות או יותר בזו אחר זו, רק העבירה הראשונה נחשבת.
6.1.2.2	אם שחקנים יריבים מבצעים בו זמנית שתי עבירות או יותר, הדבר נחשב ל-"עבירה דו צדדית" ויש לחזור על מהלך המשחק.
6.1.3	מהלך משחק ומהלך משחק שהושלם
	מהלך משחק הינו רצף של פעולות משחק מרגע החבטה בכדור הפתיחה ע"י השחקן הפותח ועד שהכדור מחוץ למשחק. מהלך משחק שהושלם הינו רצף של פעולות משחק המסתיים בהענקת נקודה.
	זה כולל:
	- הטלת עונש
	- איבוד הפתיחה עקב פתיחה מעבר לזמן מוקצב
6.1.3.1	אם הקבוצה הפותחת זוכה במהלך משחק, היא זוכה בנקודה וממשיכה לפתוח;
6.1.3.2	אם הקבוצה המקבלת את הפתיחה זוכה במהלך משחק, היא זוכה בנקודה וחייבת לבצע את הפתיחה הבאה.
6.2	לזכות במערכה
6.3.2	קבוצה המשיגה ראשונה 25 נקודות עם יתרון של 2 נקודות לפחות, זוכה במערכה (למעט המערכה המכרעת – החמישית). במקרה של שוויון 24:24, ממשיכים לשחק עד להשגת יתרון של 2 נקודות (24:26, 25:27, ...).
6.3	לנצח במשחק
6.3.1	הקבוצה הזוכה בשלוש מערכות מנצחת במשחק.
6.3.2	במקרה של שוויון 2:2 במערכות, משחקים את המערכה המכרעת (החמישית) עד להשגת 15 נקודות עם יתרון של 2 נקודות לפחות.
6.4	אי הופעה, קבוצה בלתי שלמה
6.4.1	לקבוצה המסרבת לשחק לאחר שנקראה לעשות כן, נרשמת אי הופעה והפסד טכני בשיעור 3:0 עם תוצאה של 25:0 בכל מערכה.
6.4.2	לקבוצה אשר ללא סיבה מוצדקת אינה מופיעה למשחק בזמן, נרשמת אי הופעה עם אותה תוצאה כמו בחוק 6.4.1.
6.4.3	קבוצה המוכרזת כ-"בלתי שלמה" למערכה או למשחק, מפסידה את המערכה או את המשחק בהתאמה. לקבוצה היריבה מוענקות הנקודות הדרושות לה לזכות במערכה או הנקודות והמערכות הדרושות לה לנצח במשחק בהתאמה. לקבוצה הבלתי שלמה נשמרות הנקודות והמערכות בהן זכתה.

7 מבנה המשחק	
7.1 ההגרלה	
12.1.1	לפני המשחק, השופט הראשי עורך הגרלה לשם קביעת הפתיחה הראשונה והחלקות במערכה הראשונה.
6.3.2	אם יש צורך במערכה מכרעת, תיערך הגרלה חדשה.
5.1	7.1.1 ההגרלה נערכת בנוכחות שני ראשי הקבוצות.
	7.1.2 הזוכה בהגרלה בוחר:
12.1.1	7.1.2.1 את הזכות לפתוח או לקבל את חבטת הפתיחה, או
	7.1.2.2 את אחת החלקות.
	המפסיד בהגרלה מקבל את האפשרות הנוותרת.
7.2 החימום הרשמי	
	7.2.1 לפני המשחק, אם עמד לרשות הקבוצות מגרש לשימושן הבלעדי, הן זכאיות לחימום של 6 דקות ביחד ליד הרשת; אם לא עמד לרשותן מגרש, הן יוכלו לקבל 10 דקות.
	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, הקבוצות יהיו זכאיות ל-10 דקות חימום משותף ליד הרשת.
7.2.1	7.2.2 אם אחד מראשי הקבוצות מבקש לערוך חימום נפרד (קבוצה אחת לאחר האחרת) ליד הרשת, הקבוצות יוכלו לעשות זאת במשך 3 דקות או 5 דקות כל אחת.
7.2.2, 7.1.2.1	7.2.3 במקרה של חימום רשמי נפרד, הקבוצה שתפתח ראשונה תתחיל את החימום.
	בתחרויות FIVB עולמיות ורשמיות, כל השחקנים חייבים ללבוש את מדי המשחק במהלך הפרוטוקול כולו ובזמן החימום
7.3 המערך הפותח של קבוצה	
6.4.3	7.3.1 בכל עת, לכל קבוצה צריכים להיות שישה שחקנים במשחק.
7.6	המערך הפותח של הקבוצה מצביע על סדר הפותחים של השחקנים על המגרש. סדר זה חייב להישמר לכל אורך המערכה.
24.3.1, 5.2.3.1, 27.2.1.2	7.3.2 לפני תחילתה של כל מערכה, על המאמן למסור את המערך הפותח של קבוצתו על גבי טופס המערך או באמצעות מכשיר אלקטרוני, כאשר נעשה שימוש בכזה. את הטופס יש למסור לידי השופט העוזר או לידי הרשם, כאשר הוא ממולא כהלכה וחתום – או נשלח ישירות למחשב הרשם האלקטרוני.
15.5, 7.3.2	7.3.3 השחקנים שאינם נכללים במערך הפותח למערכה מסוימת מהווים את המחליפים לאותה המערכה (מלבד שחקני ה-"ליברו").
15.5, 15.3.2, 11.5(5)	7.3.4 מהרגע שטופס המערך הפותח נמסר לידי השופט העוזר או הרשם, אין לאשר עוד שינויים במערך ללא ביצוע החלפה רגילה.
24.3.1	7.3.5 אי התאמות בין הרשום בטופס המערך לבין מיקום השחקנים במגרש יטופלו כדלקמן:
7.3.2	7.3.5.1 כאשר אי התאמה כזאת מתגלה לפני תחילת המערכה, יש לתקן את המיקום של השחקנים בהתאם לטופס המערך – הדבר ייעשה ללא עונש;
7.3.2	7.3.5.2 כאשר לפני תחילת המערכה, מתגלה במגרש שחקן שאינו רשום בטופס המערך, יש להחליף שחקן זה כדי להתאים את המצב לטופס המערך – הדבר ייעשה ללא עונש;
11.5(5), 15.2.2	7.3.5.3 יחד עם זאת, אם ברצון המאמן להשאיר במגרש שחקן לא רשום כזה, עליו לבקש החלפת שחקן רגילה, באמצעות סימון הידיים המתאים, אשר תרשם בגיליון השיפוט.

אם אי התאמה כזאת מתגלה מאוחר יותר, על הקבוצה השוגה לחזור לסדר העמידה הנכון. הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינין ובנוסף לכך היא זוכה בנקודה ובפתיחה הבאה. כל הנקודות שהושגו ע"י הקבוצה מרגע השגיאה ועד לגילוייה מבוטלות.

7.3.2, 6.1.2

7.3.5.4 אם וכאשר השחקן שלא רשום ברשימת השחקנים של גיליון השיפוט יימצא על המגרש, הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינין ובנוסף לכך היא זוכה בנקודה ובפתיחה הבאה. הקבוצה השוגה תפסיד את כל הנקודות ו/או המערכות (0:25, אם יידרש) מרגע הכניסה של השחקן הלא רשום למגרש, תצטרך למסור "טופס המערך הפותח" מתוקן ולהכניס למגרש שחקן רשום לעמדה של השחקן הלא רשום.

4.ז

7.4 מיקום

12.4, 8.1, 7.6.1

ברגע שהכדור נחבט ע"י השחקן הפותח, כל קבוצה צריכה להתמקם בתוך חלקתה (למעט השחקן הפותח). שחקני הקבוצה המקבלת חייבים להתמקם בהתאם לסדר הפותחים בזמן חבטת הפתיחה.

לעומת זאת, שחקני הקבוצה הפותחת רשאים להתמקם בכל עמדה בזמן חבטת הפתיחה.

7.4.1 עמדות השחקנים ממוספרות כדלקמן:

7.4.1.1 שלושת השחקנים ליד הרשת הם השחקנים הקדמיים והם תופסים את העמדות 4 (קדימה משמאל), 3 (קדימה באמצע) ו-2 (קדימה מימין);

7.4.1.2 שלושת השחקנים האחרים הם השחקנים האחוריים והם תופסים את העמדות 5 (אחורה משמאל), 6 (אחורה באמצע) ו-1 (אחורה מימין).

7.4.2 מיקום יחסי בין שחקנים:

7.4.2.1 כל שחקן אחורי חייב להתמקם רחוק יותר מקו האמצע מאשר בן זוגו הקדמי;

7.4.2.2 השחקנים הקדמיים והשחקנים האחוריים, בהתאמה, חייבים להתמקם רחבית על פי הסדר הנקבע בחוק 7.4.1.

4.ז

7.4.3 מיקומם של השחקנים נקבע ונבדק בהתאם למצב רגליהם הנמצאות במגע עם הקרקע (המקום נקבע על פי המגע האחרון עם הרצפה) כדלקמן:

7.4.2.1, 1.3.3, 7.4.3

7.4.3.1 כל שחקן קו אחורי חייב להיות באותו מרחק או לפחות חלק של אחת הרגליו צריך להיות רחוק יותר מקו האמצע מאשר הרגל הקדמית של בן זוגו הקדמי;

7.4.1.2, 1.3.2, 7.4.3, 7.4.2.2

7.4.3.2 כל שחקן ימני (שמאלי) חייב להיות באותו מרחק או לפחות חלק מרגלו צריך להיות רחוק יותר מקו האורך הימני (השמאלי) מאשר רגליהם של השחקנים בשורתו.

7.4.4 לאחר ביצוע חבטת הפתיחה, השחקנים של שתי הקבוצות רשאים לנוע ולתפוס מקום כלשהו בתוך חלקתם או בשוליים.

4.ז, 11.ז(13)

7.5 עבירת מיקום

15.9, 7.4, 7.3

7.5.1 קבוצה מבצעת עבירת מיקום אם שחקן כלשהו לא נמצא בעמדתו הנכונה ברגע שהשחקן הפותח חובט בכדור. במקרה הימצאותו של שחקן במגרש בעקבות החלפת שחקן בלתי חוקית והמשחק מתחדש, זה נחשב כעבירת מיקום עם תוצאות של החלפה בלתי חוקית.

12.7.1, 12.4

7.5.2 אם השחקן הפותח מבצע עבירה בפתיחה ברגע החבטה בכדור, העבירה של הפותח נחשבת לפני עבירת מיקום.

12.7.2

7.5.3 אם, לאחר החבטה בכדור הפתיחה הופכת לשגויה, תהיה זאת עבירת המיקום שתחשב.

7.5.4 עבירת מיקום מביאה לתוצאות הבאות:

6.1.3

7.5.4.1 הקבוצה מוענשת ע"י נקודה ופתיחה לייריב;

7.4, 7.3

7.5.4.2 יש לתקן את מיקום השחקנים.

7.6 רוטציה	
7.6.1	סדר הרוטציה נקבע ע"י המערך הפותח של הקבוצה ונבדק באמצעות סדר הפותחים ומיקום השחקנים לאורך כל המערכה.
7.6.2	כאשר הקבוצה שקיבלה את חבטת הפתיחה זוכה בזכות הפתיחה, שחקניה מבצעים רוטציה בעמדה אחת בכיוון השעון: השחקן בעמדה 2 עובר לעמדה 1 לבצע את חבטת הפתיחה, השחקן בעמדה 1 עובר לעמדה 6 וכו'.
7.7 עבירת רוטציה	
7.7.1	עבירה של רוטציה מתרחשת כאשר הפתיחה אינה מתבצעת לפי סדר הפותחים. הדבר מביא לתוצאות לפי הסדר הבא:
7.7.1.1	הרשם עוצר את המשחק באמצעות זמזום; הקבוצה מוענשת ע"י נקודה ופתיחה ליריב;
7.7.1.2	כאשר מזהים עבירת רוטציה רק אחרי השלמת מהלך המשחק אשר החל עם עבירת רוטציה, רק נקודה אחת מוענקת ליריב, ללא קשר לתוצאת מהלך המשחק.
7.7.2	יש לתקן את סדר הפותחים של השחקנים.
7.7.2	בנוסף לכך, על הרשם לאתר את הרגע המדויק שבו בוצעה העבירה ולבטל את כל הנקודות שהושגו ע"י הקבוצה השוגה מאז ביצוע העבירה. הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן.
6.1.3	אם אין אפשרות לקבוע רגע זה, לא מתבטלות נקודות והעונש היחיד הוא נקודה ופתיחה ליריב.

פרק ד' - פעולות משחק

ראה חוקים

8 מצבי משחק

8.1 כדור במשחק

12.3, 12

הכדור נחשב "במשחק" מרגע חבטת הפתיחה המאושרת ע"י השופט הראשי.

8.2 כדור מחוץ למשחק

הכדור נחשב "מחוץ למשחק" מרגע ביצוע עבירה הנשרקת ע"י אחד השופטים; בהיעדר עבירה, מרגע השריקה.

11.14, 12.3(1)

8.3 כדור "פנים"

1.1, 1.3.2

הכדור הוא "פנים" אם ברגע נגיעתו ברצפה, חלק כלשהוא של הכדור נוגע במגרש כולל קווי התיחום.

8.4 כדור "חוץ"

הכדור הוא "חוץ" כאשר:

1.3.2, 11.15(1), 12.2(2)

8.4.1 כל חלקיו הנוגעים ברצפה נמצאים מחוץ לקווי התיחום;

11.15(4), 12.3(4)

8.4.2 הוא נוגע בחפץ זר, בתקרה או באדם שמחוץ למשחק;

2.3, 3.3, 5.3א', 11.15(4), 12.3(4)

8.4.3 הוא נוגע באנטנות, כבלים, עמודים או ברשת עצמה מחוץ לסרטים הצדדיים;

2.3, 5.3א', 11.15(4), 12.3(4)

8.4.4 הוא עובר כליל את המישור האנכי של הרשת, חלקית או לחלוטין מחוץ לתחום המעבר, פרט למקרה של חוק 10.1.2;

2.3, 23.3, 2.3א', 11.22(2)

8.4.5 הוא עובר כליל את המישור האנכי של הרשת מתחת לרשת.

9 המשחק בכדור

1.1א'

כל קבוצה חייבת לשחק בתוך השטח וחלל המשחק שלה (למעט חוק 10.1.2). יחד עם זאת, אפשר להציל (להחזיר) כדור גם מעבר לשוליים של הקבוצה ואף מעבר לשולחן המזכירות לכל אורכו.

9.1 נגיעות של קבוצה בכדור

14.4.1

נגיעה היא כל מגע של שחקן עם הכדור במשחק.

כל קבוצה זכאית לשלוש נגיעות בכדור לכל היותר (בנוסף לחסימה), על מנת להחזיר את הכדור. אם נעשה שימוש ביותר נגיעות, מתרחשת עבירה של "ארבע נגיעות".

14.4.2, 14.2, 9.2.3

9.1.1 נגיעות עוקבות

שחקן אינו רשאי לגעת בכדור פעמיים ברציפות (למעט חוקים 9.2.3, 14.2 ו-14.4.2).

9.1.2 נגיעות בו-זמניות

שניים או שלושה שחקנים יכולים לגעת בכדור בו זמנית.

9.1.2.1 כאשר שני (שלושה) שחקני קבוצה נוגעים בכדור בו זמנית, הדבר נספר כשתי (שלוש) נגיעות (למעט בחסימה). אם הם ניגשים לכדור אך רק אחד מהם נוגע בו, סופרים נגיעה אחת בלבד. התנגשות בין שחקנים אינה מהווה עבירה.

9.1.2.2 כאשר שני יריבים נוגעים בכדור בו זמנית מעל לרשת והכדור נשאר במשחק, הקבוצה שבצידה נשאר הכדור זכאית לשלוש נגיעות נוספות. אם כדור כזה יוצא ל"חוץ", זוהי עבירה של הקבוצה מהצד הנגדי.

	9.1.2.3	אם כתוצאה מנגיעות בו זמניות בין שני יריבים מתקבל "כדור מוחזק", אפילו במקרה שהנגיעה הושלמה מעל חלקת היריב, מהלך המשחק נמשך.
	9.1.3	נגיעה בתמיכה
1		בגבולות של שדה המשחק, שחקן אינו רשאי להסתייע בחבר לקבוצה או בכל מבנה/חפץ על מנת לגעת בכדור.
11.4.4, 1.3.3		יחד עם זאת, חבר לקבוצה רשאי לעצור או להחזיק שחקן העומד לבצע עבירה (לגעת ברשת או לחצות את קו האמצע, וכד').
	9.2	מאפייני הנגיעה
	9.2.1	הכדור יכול לגעת בכל חלק של גוף השחקן.
9.3.3, 11.4.16	9.2.2	אסור להחזיק ו/או להשליך את הכדור. הוא יכול להינתן לכל כיוון.
	9.2.3	הכדור יכול לגעת בחלקים שונים של הגוף בתנאי שהנגיעות מתרחשות בו זמנית. יוצאים מן הכלל:
14.2, 14.1.1	9.2.3.1	בחסימה, יכולות להתבצע מספר נגיעות עוקבות ע"י חוסם אחד או יותר, בתנאי שהנגיעות מתרחשות תוך כדי פעולה אחת;
14.4.1, 9.1	9.2.3.2	בנגיעה הראשונה של קבוצה, הכדור יכול לגעת בחלקים שונים של הגוף נגיעות עוקבות, בתנאי שהנגיעות מתרחשות תוך כדי פעולה אחת.
	9.3	עבירות הקשורות למשחק בכדור
9.1, 11.4.18	9.3.1	ארבע נגיעות: קבוצה נוגעת בכדור ארבע פעמים לפני החזרתו לחלקת היריב.
9.1.3	9.3.2	נגיעה בתמיכה: שחקן מסתייע בחבר קבוצתו או בכל מבנה/חפץ בגבולות של שדה המשחק על מנת לגעת בכדור.
9.2.2, 11.4.16	9.3.3	כדור מוחזק: הכדור מוחזק ו/או מושלך; הוא אינו ניתן לאחר הנגיעה.
9.2.3, 11.4.17	9.3.4	נגיעה כפולה: שחקן נוגע בכדור פעמיים ברציפות או הכדור נוגע בחלקים שונים של גופו בזה אחר זה.
	10	כדור ליד הרשת
	10.1	כדור העובר את הרשת
2.4, 10.2, 5.4א'	10.1.1	כדור הנשלח אל עבר חלקת היריב צריך לעבור מעל לרשת דרך תחום המעבר. תחום המעבר הינו החלק של המישור האנכי של הרשת המוגבל כדלקמן:
2.2	10.1.1.1	מלמטה, ע"י השפה העליונה של הרשת;
2.4	10.1.1.2	בצדדים, ע"י האנטנות והמשכיהן הדמיוניים;
	10.1.1.3	מלמעלה, ע"י התקרה.
9.1, 5.4ב'	10.1.2	ניתן להחזיר כדור, המגיע מהנגיעה הראשונה של הקבוצה, שעבר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של חלקת היריב לחלוטין או חלקית דרך התחום החיצוני, במסגרת הנגיעות המותרות לקבוצה בתנאי ש:
11.2.2	10.1.2.1	השחקן אינו נוגע בחלקת היריב (למעט חוק 11.2.2.1);
11.4.4, 5.4ב'	10.1.2.2	כאשר הכדור מוחזר, הוא חוצה שוב את המישור האנכי של הרשת לחלוטין או חלקית דרך התחום החיצוני באותו צד של החלקה – אם לא, הכדור הופך להיות כדור "חוץ". הקבוצה היריבה אינה רשאית להפריע לפעולה כזאת.
5.4ב'	10.1.2.3	לא ניתן להחזיר כדור, המגיע מהנגיעה השנייה או השלישית של הקבוצה, שנשלח אל השוליים של חלקת היריב לחלוטין או חלקית דרך התחום החיצוני. כדור כזה ייחשב ככדור "חוץ" ברגע שעובר את המישור האנכי של הרשת.
23.3.2.3, 5.4א', 11.4.22	10.1.3	כדור המועף לכיוון חלקת היריב דרך התחום התחתון ייחשב "כדור במשחק" עד לרגע בו הוא חוצה במלואו את המישור האנכי של הרשת.

10.1.1	10.2 כדור הנוגע ברשת	
	כדור העובר את הרשת יכול לגעת בה.	
9.1	10.3 כדור לתוך הרשת	
	10.3.1	מותר להמשיך ולשחק בכדור המועף לתוך הרשת בגבולות שלוש הנגיעות המותרות לקבוצה.
	10.3.2	אם כדור קורע לולאות של הרשת או מפיל אותה, יש לבטל את מהלך המשחק ולחזור עליו.
14.3, 14.1	11 שחקן ליד הרשת	
	11.1 משחק מעבר לרשת	
	11.1.1	תוך כדי חסימה, חוסם רשאי לגעת בכדור מעבר לרשת, בתנאי שהוא אינו מפריע למשחקו של היריב לפני פעולת ההתקפה של היריב.
	11.1.2	לאחר פעולת ההתקפה, שחקן רשאי להעביר את ידו מעבר לרשת, בתנאי שהנגיעה הראשונית שלו בכדור נעשתה בתוך חלל המשחק של קבוצתו, והכדור אינו מוחזק או מושלך.
	11.2 חדירה מתחת לרשת	
	11.2.1	חדירה מתחת לרשת לחלל המשחק של הקבוצה היריבה מותרת, בתנאי שהיא אינה מפריעה למשחקו של היריב.
	11.2.2	חדירה לחלקתו של היריב, מעבר לקו האמצע:
	11.2.2.1	מותר לגעת בחלקת היריב עם כף הרגל (כפות הרגליים), בתנאי שחלק כלשהו של כף הרגל (כפות הרגליים) החודרת (חודרות) נשאר במגע עם קו האמצע או נמצא ישירות מעליו והדבר אינו מפריע למשחקו של היריב;
	11.2.2.2	מותר לגעת בחלקת היריב עם כל חלק של הגוף שמעל לכפות הרגליים בתנאי שהדבר אינו מפריע למשחקו של היריב.
	11.2.3	שחקן יכול לחדור לחלקת היריב לאחר שהכדור נמצא מחוץ למשחק.
	11.2.4	שחקנים יכולים לחדור לשוליים של חלקת היריב, בתנאי שהם אינם מפריעים למשחקו של היריב.
	11.3 נגיעה ברשת	
	11.3.1	נגיעה של שחקן ברשת בין האנטנות, תוך כדי המשחק בכדור, מהווה עבירה.
	11.3.2	המשחק בכדור כולל (בין היתר): ניתור, נגיעה בכדור (או נסיון לנגיעה) ונחיתה בטוחה, מוכן לפעולה חדשה.
	11.3.3	שחקנים יכולים לגעת בעמודים, בחבלים או בכל חפץ אחר שמחוץ לאנטנה, כולל הרשת עצמה, בתנאי שהדבר אינו מפריע למהלכו של המשחק (פרט לחוק 9.1.3).
	11.3.3	כאשר הכדור מועף לתוך הרשת וגורם לה לגעת בשחקן יריב, הדבר אינו מהווה עבירה.
	11.4 עבירות של שחקן ליד הרשת	
	11.4.1	שחקן נוגע בכדור או ביריב בתוך חלל היריב, לפני פעולת ההתקפה של היריב.
	11.4.2	שחקן מפריע למשחקו של היריב, תוך כדי חדירה לחלל היריב מתחת לרשת.
	11.4.3	כף(ות) הרגל(ים) של השחקן חודרת(ות) במלואה(ן) לחלקת היריב.
	11.4.4	שחקן מפריע למשחקו של היריב ע"י (בין היתר):

11.3.1	- נגיעה ברשת בין האנטנות ובאנטנה עצמה תוך כדי משחקו בכדור, - שימוש ברשת בין האנטנות כמשענת או אביזר מייצב, - יצירת יתרון לא הוגן על היריב ע"י נגיעה ברשת, - פעולות המונעות מהיריב ניסיון חוקי לשחק בכדור, - תפיסה/אחיזה של הרשת. כל שחקן הנמצא בקרבת הכדור כשמשחקים בו, ובעצמו מנסה לשחק בו, נחשב כמשחק בכדור גם אם בפועל לא התרחשה נגיעה בכדור. יחד עם זאת, נגיעה ברשת מחוץ לאנטנות אינה נחשבת לעבירה (פרט לחוק 9.1.3)
	12 הפתיחה
12.4.1, 8.1, 1.4.2	הפתיחה היא הפעולה של הכנסת הכדור למשחק ע"י השחקן הימני האחורי, הנמצא בתחום הפתיחה.
	12.1 הפתיחה הראשונה במערכה
7.1, 6.3.2	12.1.1 הפתיחה הראשונה במערכה הראשונה וכן זו שבמערכה החמישית המכרעת מתבצעת ע"י הקבוצה שנקבעה לכך בהגרלה.
	12.1.2 יתר המערכות יתחילו ע"י פתיחה של הקבוצה שלא פתחה ראשונה במערכה הקודמת.
	12.2 סדר הפותחים
7.3.2, 7.3.1	12.2.1 השחקנים חייבים לשמור על סדר הפותחים כפי שנרשם בטופס המערך הפותח.
12.1	12.2.2 לאחר הפתיחה הראשונה בכל מערכה, השחקן הבא שיפתח ייקבע כדלקמן:
15.5, 6.1.3	12.2.2.1 כאשר הקבוצה הפותחת זוכה במהלך, השחקן שפתח קודם (או מחליפו) פותח שוב;
7.6.2, 6.1.3	12.2.2.2 כאשר הקבוצה המקבלת את הפתיחה זוכה במהלך, היא זוכה בזכות הפתיחה ומבצעת רוטציה לפני הפתיחה בפועל. השחקן העובר מעמדה ימנית קדמית לעמדה ימנית אחורית יבצע את הפתיחה.
	12.3 האישור לפתיחה
(1)11.ז, 12	השופט הראשי מאשר לבצע את הפתיחה לאחר שנוכח שהקבוצות מוכנות למשחק וכי הכדור נמצא ברשותו של השחקן הפותח.
(10)11.ז	12.4 ביצוע הפתיחה
	12.4.1 יש לחבט בכדור ביד אחת או בחלק כלשהו של הזרוע לאחר שהכדור נזרק או נשטט מהיד (ידיים).
	12.4.2 מותר לזרוק או להשמיט את הכדור מהיד (ידיים) רק פעם אחת. הקפצת כדור או העברתו מיד ליד מותרת.
29.2.1.4, 1.4.2, (4)12.ז, (22)11.ז	12.4.3 לפותח אסור לגעת בחלקה (כולל בקו הרוחב) או ברצפה מחוץ לתחום הפתיחה בעת החבטה בכדור או בעת הניתור לפתיחה בקפיצה.
	לאחר החבטה, הוא יכול לדרוך או לנחות מחוץ לתחום הפתיחה או בתוך החלקה.
(11)11.ז, 12.3	12.4.4 הפותח חייב לחבט בכדור תוך 8 שניות משריקת השופט הראשי לפתיחה.
12.3	12.4.5 פתיחה המבוצעת לפני שריקת השופט מבוטלת ויש לחזור עליה.
(12)11.ז, 6.ז	12.5 מסך
12.5.2	12.5.1 לשחקני הקבוצה הפותחת אסור למנוע מיריביהם, ע"י מסך של יחיד או מסך קבוצתי, לראות את חבטת הפתיחה ואת מסלול מעופו של הכדור.

12.5.2	שחקן אחד או מספר שחקנים של הקבוצה הפותחת מבצעים מסך אם הם מנענעים את זרועותיהם, קופצים או נעים לצדדים בעת ביצוע הפתיחה או אם הם עומדים מקובצים (קרוב אחד לשני) ועקב כך מסתירים גם את חבטת הפתיחה וגם את מסלול מעופו של הכדור עד אשר הכדור מגיע למישור האנכי של הרשת. אם חבטת הפתיחה או מסלול מעופו של הכדור נראים לקבוצה היריבה, אין עבירת "מסך".	12.4, 6.ז
12.5.3	בזמן ביצוע הפתיחה, אסור לכל שחקני הקבוצה הפותחת להרים את ידיהם מעל הראש, עד שהכדור עבר את הרשת. השופט הראשי רשאי להזהיר (להסביר) לקבוצה באמצעות ראש הקבוצה בפועל, אם עולה החשד למסך במתכוון.	12.4, 12.5.2, 6.ז, 11.ז(12)
12.6 עבירות המבוצעות בעת הפתיחה		
12.6.1	עבירות פתיחה	
12.6.1.1	העבירות הבאות גורמות להעברת זכות הפתיחה, אפילו אם היריב לא נמצא במיקום הנכון. הפותח:	12.2, 12.7.1, 12.2.2.2
12.6.1.1	מפר את סדר הפותחים,	12.2
12.6.1.2	אינו מבצע את הפתיחה כהלכה.	12.4
12.6.2	עבירות לאחר חבטת הפתיחה	
	לאחר שהכדור נחבט כהלכה, הפתיחה הופכת לעבירה (אלא אם אחד השחקנים עובר עבירת מיקום) אם הכדור:	12.4, 12.7.2
12.6.2.1	נוגע באחד משחקני הקבוצה הפותחת או אינו עובר את המישור האנכי של הרשת כולו דרך תחום המעבר;	8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, 11.ז(19)
12.6.2.2	יוצא ל-"חוץ";	8.4, 11.ז(15)
12.6.2.3	עובר מעל מסך.	12.5, 11.ז(12)
12.7 עבירות פתיחה ועבירות מיקום		
12.7.1	אם השחקן הפותח מבצע עבירה בעת הפתיחה (ביצוע לקוי, סדר פותחים שגוי, וכד') והיריב מבצע עבירת מיקום, העבירה של הפותח היא המוענשת.	7.5.1, 7.5.2, 12.6.1
12.7.2	לעומת זאת, אם הפתיחה בוצעה כהלכה, אך לאחר החבטה בכדור היא הופכת להיות שגויה (הכדור יוצא לחוץ, עובר מעל מסך, וכד'), עבירת המיקום התרחשה קודם והיא תהיה זאת המוענשת.	7.5.3, 12.6.2
13 פעולת התקפה		
13.1 מאפיינים של פעולת התקפה		
13.1.1	כל הפעולות שמטרתן להעביר את הכדור לכיוון היריב, מלבד הפתיחה והחסימה, נחשבות לפעולות התקפה.	14.1.1, 12
13.1.2	במהלך פעולת התקפה מותר "לשים חור", בתנאי שהנגיעה בכדור נעשית בצורה נקייה והוא אינו מוחזק או מושלך.	9.2.2
13.1.3	פעולת התקפה תושלם כאשר הכדור עובר כליל את המישור האנכי של הרשת או כאשר שחקן יריב נוגע בו.	
13.2 מגבלות לגבי פעולת התקפה		
13.2.1	שחקן קדמי יכול להשלים פעולת התקפה מכל גובה, בתנאי שהנגיעה שלו בכדור בוצעה בחלל קבוצתו (למעט חוקים 13.2.4 ו-13.3.6).	7.4.1.1
13.2.2	שחקן אחורי יכול להשלים פעולת התקפה מכל גובה מאחורי התחום הקדמי:	7.4.1.2, 1.4.1, 8.ז, 19.3.1.2
13.2.2.1	בעת ניתורו אסור שרגלו (רגליו) תיגע (תגענה) בקו ההתקפה או תעבור (תעבורנה) אותו;	1.3.4
13.2.2.2	לאחר החבטה בכדור, הוא יכול לנחות בתוך התחום הקדמי.	1.4.1

8.ז, 7.4.1.2, 1.4.1	13.2.3	לשחקן אחורי מותר גם להשלים פעולת התקפה מתוך התחום הקדמי, אם בעת הנגיעה בו, חלק מהכדור נמצא מתחת לשפה העליונה של הרשת.
1.4.1	13.2.4	אסור לאף שחקן להשלים פעולת התקפה כנגד הפתיחה של היריב, כאשר הכדור נמצא בתחום הקדמי וכולו גבוה מהשפה העליונה של הרשת.
	13.3	עבירות הקשורות לפעולת התקפה
13.2.1, 11.ז (20)	13.3.1	שחקן חובט בכדור הנמצא בחלל היריב.
8.4, 11.ז (15)	13.3.2	שחקן חובט בכדור היוצא ל-"חוץ".
7.4.1.2, 1.4.1, 13.2.3, 11.ז (21)	13.3.3	שחקן אחורי משלים פעולת התקפה מהתחום הקדמי, כאשר בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת.
13.2.4, 1.4.1, 11.ז (21)	13.3.4	שחקן משלים פעולת התקפה כנגד הפתיחה של היריב, כאשר הכדור נמצא בתחום הקדמי וכולו מעל לשפה העליונה של הרשת.
19.3.1.2, 23.3.2.3, 7-11.ז (21)	13.3.5	שחקן "ליברו" משלים פעולת התקפה אם בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת.
19.3.1.4, 1.4.1, 23.3.2.3, 7-11.ז (21)	13.3.6	שחקן משלים פעולת התקפה כאשר בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע אליו ממסירה עילית באצבעות של שחקן ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו.
	14	חסימה
	14.1	פעולת חסימה
7.4.1.1	14.1.1	החסימה היא הפעולה של שחקנים הנמצאים בקרבת הרשת ומטרתה ליירט את הכדור המגיע מכיוון היריב ע"י הושטת חלק גוף כלשהו מעל לשפה העליונה של הרשת, ללא קשר לגובה הנגיעה בכדור. רק השחקנים הקדמיים רשאים להשלים חסימה, אך ברגע הנגיעה בכדור, חלק מגוף השחקן חייב להיות מעל לשפה העליונה של הרשת.
	14.1.2	ניסיון חסימה
		ניסיון חסימה הוא פעולה של חסימה מבלי לגעת בכדור.
	14.1.3	חסימה שהושלמה
7.ז		חסימה שהושלמה היא חסימה שבה אחד החוסמים נוגע בכדור.
	14.1.4	חסימה קבוצתית
		חסימה קבוצתית מתבצעת ע"י שניים או שלושה שחקנים הקרובים אחד לשני ומושלמת כאשר אחד מהם נוגע בכדור.
	14.2	נגיעה בכדור בעת חסימה
9.2.3, 9.1.1		חוסם אחד או יותר יכולים לבצע נגיעות עוקבות (מהירות ורציפות), בתנאי שנגיעות אלה מתרחשות תוך כדי פעולה אחת.
11.ז (20)	14.3	חסימה בחלל היריב
13.1.1		בזמן חסימה, שחקן יכול להעביר את ידיו וזרועותיו מעבר לרשת בתנאי שפעולה זאת אינה מפריעה למשחקו של היריב. יחד עם זאת, אסור לגעת בכדור מעבר לרשת לפני שהיריב ביצע פעולת התקפה.
	14.4	חסימה ונגיעות של קבוצה
14.4.2, 9.1	14.4.1	נגיעה בחסימה אינה נחשבת במניין הנגיעות של הקבוצה. לכן, לאחר נגיעה בחסימה, לרשות הקבוצה שלוש נגיעות על מנת להחזיר את הכדור.
14.4.1	14.4.2	הנגיעה הראשונה לאחר החסימה יכולה להתבצע ע"י כל שחקן, כולל השחקן שנגע בכדור בעת החסימה.
11.ז (12), 12	14.5	חסימה של הפתיחה
		אסור לחסום פתיחה של היריב.

14.6	עבירות של חסימה	14.6
14.6.1	החוסם נוגע בכדור בחלל היריב לפני פעולת ההתקפה של היריב.	14.3, 14.1, 14.5, 19.3.1.3
14.6.2	שחקן אחורי או שחקן "ליברו" משלים חסימה או משתתף בחסימה שהושלמה.	14.5, 11.1.3(12), 8.4
14.6.3	חסימת הפתיחה של היריב.	14.1.1, 19.3.1.3
14.6.4	הכדור מועף מהחסימה ל-"חוץ".	
14.6.5	חסימת הכדור בחלל היריב מחוץ לאנטנות.	
14.6.6	שחקן "ליברו" מבצע ניסיון חסימה אישית או קבוצתית.	

פרק ה' - הפסקות, עיכובים והפסקות בין מערכות

ראה חוקים

6.1.3, 8.1, 8.2, 15.4, 15.5, 24.2.6

15 הפסקות

הפסקה במשחק הינה משך הזמן בין מהלך משחק שהושלם לבין שריקת השופט הראשי לאישור הפתיחה הבאה.

הפסקות המשחק הרגילות הן רק "פסקי הזמן" ו-"החלפות השחקן".

15.1 מספר של הפסקות משחק רגילות

6.2, 15.4, 15.5

לכל קבוצה זכות לבקש שני פסקי זמן ושש החלפות שחקן לכל היותר בכל מערכה.

15.2 רציפות של הפסקות משחק

15.4, 15.5

15.2.1 בקשה לפסק זמן אחד או שניים ובקשה אחת להחלפת שחקן מצד כל אחת מהקבוצות יכולות לבוא אחת אחרי השנייה ללא צורך בחידוש המשחק.

15.5, 15.6.1

15.2.2 לעומת זאת, קבוצה אינה רשאית להגיש בקשות רצופות לשם החלפת שחקן תוך כדי אותה הפסקה במשחק. מותר להחליף שניים או יותר שחקנים תוך כדי אותה בקשה.

6.1.3, 15.5

15.2.3 בין כל שתי בקשות להחלפת שחקן ע"י קבוצה מסויימת, חייב להתקיים לפחות מהלך משחק מושלם אחד. (יוצא מן הכלל: החלפה מאולצת עקב פציעה או השעייה/הרחקה (15.5.2, 15.7, 15.8)).

6.1.2

15.2.4 אסור לבקש כל הפסקת משחק רגילה נוספת במהלך אותה הפסקת משחק, אחרי בקשה שנדחתה ונענשה ע"י התראת עיכוב (כלומר, עד להשלמתו של מהלך המשחק הבא).

15.3 בקשה להפסקות משחק רגילות

16.1.2

5.1.2.3, 5.2.3.3, 15, 5.3.2

15.3.1 את הבקשות להפסקות משחק רגילות רשאים להגיש המאמן, או בהיעדרו, עוזר המאמן או ראש הקבוצה בפועל, ורק הם.

7.3.4

15.3.2 בקשה להחלפת שחקן שתוגש לפני תחילתה של מערכה מותרת והיא תרשם כהחלפה רגילה באותה המערכה.

15.4 פסקי זמן

6.1.3, 8.2, 12.3, 11.4 (5)

15.4.1 על הבקשה לפסק זמן להיות מוגשת ע"י הצגה של סימן הידיים המתאים, כאשר הכדור מחוץ למשחק ולפני השריקה לפתיחה. כל פסקי הזמן המבוקשים נמשכים 30 שניות.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, משכם של פסקי הזמן יכולים להיות מותאמים לבקשת הגורם המארגן, לאחר אישור של FIVB.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, חובה להשתמש בזמנים מלווה בסימן הידיים על מנת לבקש פסק זמן.

11.4 א'

15.4.2 במשך כל פסקי הזמן השחקנים שבמשחק חייבים לגשת אל השוליים בקרבת הספסל של קבוצתם.

15.5 החלפת שחקן

11.4 (5), 19.3.2.1

15.5.1 החלפת שחקן היא הפעולה בה שחקן, פרט לשחקן ה-"ליברו" ולשחקן אותו ה-"ליברו" החליף, לאחר שנרשם ע"י הרשם, נכנס למגרש לתפוס את עמדתו של שחקן אחר שחייב לעזוב את המגרש.

5.1.2.3, 5.2.3.3, 6.1.3, 8.2, 12.3, 11.4 (5)

15.5.2 כאשר החלפת השחקן נכפית עקב פציעה של אחד השחקנים, הדבר יכול להיות מלווה ע"י סימן הידיים הרשמי ע"י המאמן (או ראש הקבוצה בפועל).

15.6 מגבלות בקשר להחלפות שחקן

7.3.1

15.6.1 שחקן מן המערך הפותח יכול לעזוב את המגרש, רק פעם אחת במערכה, ולחזור אליו, רק פעם אחת במערכה, ורק לעמדתו הקודמת במערך.

7.3.1	15.6.2	שחקן מחליף יכול להיכנס למשחק במקום אחד השחקנים של המערך הפותח רק פעם אחת במערכה והוא יכול להיות מוחלף רק ע"י אותו שחקן של המערך הפותח.
	15.7	החלפת שחקן חריגה
15.6, 19.4.3, 21.3.2, 21.3.3, 11.5 (5)		יש להחליף שחקן פצוע/חולה או מושעה/מורחק (פרט לשחקן ה-"ליברו") שאינו יכול להמשיך לשחק, באמצעות החלפה רגילה. אם הדבר אינו אפשרי, מותר לקבוצה לבצע החלפה חריגה שלא לפי המגבלות המצוינות בחוק 15.6. פירושה של החלפה חריגה הוא שכל שחקן שאינו על המגרש בעת הפציעה/המחלה/ההשעיה/ההרחקה, פרט לשחקן ה-"ליברו", לשחקן ה-"ליברו" השני ולשחקן אותו אחד משחקני ה-"ליברו" החליף, יכול להיכנס למגרש במקומו של שחקן פצוע/חולה/מושעה/מורחק. שחקן פצוע/חולה/מושעה/מורחק שהוחלף אינו רשאי לחזור למגרש באותו המשחק. החלפה חריגה אינה יכולה להיחשב בשום מקרה כהחלפה רגילה, אך חייבת להירשם בגיליון השיפוט כחלק מכל ההחלפות במערכה ובמשחק.
	15.8	החלפת שחקן בגין השעיה או הרחקה
15.6, 7.3.1, 6.4.3, 21.3.2, 15.7, 11.5 (5), 21.3.3		שחקן מושעה או מורחק חייב להיות מוחלף מייד באמצעות החלפת שחקן רגילה. אם הדבר אינו אפשרי, הקבוצה רשאית לבצע החלפה חריגה. אם הדבר אינו אפשרי, הקבוצה מוכרת כ-"בלתי שלמה".
	15.9	החלפת שחקן בלתי חוקית
	15.9.1	החלפת שחקן הינה בלתי חוקית אם היא חורגת מהמגבלות המצוינות בחוק 15.6 (פרט למקרה המוזכר בחוק 15.7) או מעורב בה שחקן שאינו רשום.
15.6, 8.1	15.9.2	כאשר קבוצה ביצעה החלפת שחקן בלתי חוקית והמשחק חודש, יש לנהוג לפי הנוהל הבא:
6.1.3	15.9.2.1	יש להעניש את הקבוצה השוגה בנקודה ופתיחה ליריב,
	15.9.2.2	יש לתקן את ההחלפה,
	15.9.2.3	יש לבטל את הנקודות שהשיגה הקבוצה השוגה מרגע ביצוע העבירה; הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן.
	15.10	נוהל ביצוע החלפת שחקן
1.4.3, 1.5.1	15.10.1	את החלפות השחקן יש לבצע בתוך תחום ההחלפה.
15.10, 24.2.6, 27.2.2.3	15.10.2	החלפת שחקן מוגבלת ליזמן הדרוש לרישום ההחלפה בגיליון השיפוט ולמתן אפשרות הכניסה והיציאה של השחקנים.
	15.10.3.1	הבקשה להחלפת שחקן(ים) מתחילה עם כניסה של השחקן(ים) המחליף(ים) לתחום ההחלפה, כאשר הוא(הם) מוכן(ים) למשחק, וזאת במהלך הפסקת משחק רגילה. המאמן אינו צריך להציג את סימן הידיים הרשמי, למעט במקרה של החלפה עקב פציעה או לפני תחילת המערכה.
9.5, 16.2	15.10.3.2	אם השחקן אינו מוכן, אין מאשרים את ההחלפה והקבוצה נענשת ע"י עיכוב.
24.2.6	15.10.3.3	הבקשה להחלפת השחקן(ים) מתקבלת ומוכרת ע"י הרשם או השופט העוזר באמצעות זמזום או שריקה בהתאמה. השופט העוזר מאשר את ההחלפה.
		בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, יש להשתמש בלוחות ממוספרים לסייע בביצוע החלפת השחקן (למעט כאשר משתמשים במכשירים אלקטרוניים לצורך שידור מידע לרשם).
15.2.2, 1.4.3	15.10.4	אם ברצונה של הקבוצה לבצע יותר מאשר החלפת שחקן אחת בו-זמנית, כל השחקנים המחליפים צריכים להתייצב בתחום ההחלפה על מנת להיכלל באותה הבקשה. במקרה זה, על החלפות השחקן להתבצע ברציפות, זוג שחקנים אחד אחרי השני. אם אחת ההחלפות אינה חוקית, מאשרים את ההחלפות החוקיות ודוחים את ההחלפה הלא חוקית, תוך מתן עונש עיכוב מתאים.

	15.11 בקשות בלתי חוקיות	
15	15.11.1 אסור לבקש הפסקת משחק מכל סוג שהוא:	
12.3	15.11.1.1 במהלך משחק או בעת או לאחר השריקה לפתיחה,	
5.2.3.3, 5.1.2.3	15.11.1.2 ע"י חבר קבוצה שאינו מוסמך לכך,	
15.2.2, 15.2.3, 16.1, 15.8, 27.2.2.6	15.11.1.3 להחלפת שחקן מבלי שהמשחק חודש לאחר ביצוע החלפת שחקן אחרת ע"י אותה קבוצה (כלומר לפני השלמה של מהלך המשחק הבא), מלבד החלפה עקב פציעה/מחלה/השעיה/הרחקה של שחקן במשחק.	
15.1	15.11.1.4 לאחר ניצול המספר המותר של פסקי זמן והחלפות שחקן.	
27.2.2.6, 16.1	15.11.2 בקשה בלתי חוקית ראשונה במשחק שאינה משפיעה על המשחק או אינה מעכבת אותו תדחה, אך תרשם בגיליון השיפוט, ללא כל תוצאת לוואי אחרת.	
(25)11.ז, 16.1.4	15.11.3 כל בקשה בלתי חוקית נוספת במשחק ע"י אותה קבוצה מהווה עיכוב.	
	16 עיכובים במשחק	
	16.1 סוגי עיכובים	
	פעולה בלתי חוקית של קבוצה המונעת את חידוש המשחק הינה עיכוב וכוללת בין היתר:	
15.10.2	16.1.1 עיכוב הפסקות המשחק הרגילות;	
15	16.1.2 הארכה של הפסקות במשחק לאחר שניתנה הוראה לחדש את המשחק;	
15.9	16.1.3 בקשה להחלפת שחקן בלתי חוקית;	
15.11.3	16.1.4 חזרה על בקשה בלתי חוקית;	
	16.1.5 עיכוב של המשחק ע"י חבר קבוצה.	
9.ז	16.2 עונשים על עיכובים	
	16.2.1 "התראת עיכוב" ו-"נזיפת עיכוב" הינם עונשים קבוצתיים.	
6.3	16.2.1.1 עונשי עיכוב תקפים לכל המשחק.	
27.2.2.6	16.2.1.2 כל עונשי העיכוב נרשמים בגיליון השיפוט.	
(25)11.ז, 4.1.1	16.2.2 העיכוב הראשון במשחק ע"י חבר קבוצה מוענש ע"י "התראת עיכוב".	
(25)11.ז, 6.1.3	16.2.3 העיכוב השני והבאים אחריו מכל סוג שהוא ע"י כל חבר של אותה הקבוצה באותו המשחק מהווים עבירה שהעונש עליה הוא "נזיפת עיכוב": נקודה ופתיחה ליריב.	
18.1	16.2.4 עונשי עיכוב המוטלים לפני או בין מערכות נרשמים במערכה הבאה.	
	17 הפסקות משחק חריגות	
8.1	17.1 פציעה/מחלה	
	17.1.1 אם מתרחשת פציעה רצינית כאשר הכדור במשחק, על השופט להפסיק מיד את המשחק ולאפשר לצוות הרפואי להיכנס למגרש.	
6.1.3	במקרה זה יש לחזור על המהלך.	
24.2.8, 15.7, 15.6	17.1.2 במידה ואין אפשרות להחליף שחקן פצוע ע"י החלפה רגילה או חריגה, מעניקים לשחקן 3 דקות לשם התאוששות, אך לא יותר מאשר פעם אחת במשך המשחק לאותו השחקן.	
7.3.1, 6.4.3	אם השחקן אינו מתאושש, קבוצתו מוכרזת כבלתי שלמה.	
	17.2 הפרעות חיצוניות	
(23)11.ז, 6.1.3	אם במשך המשחק מתרחשת הפרעה חיצונית, יש להפסיק את המשחק ולחזור על המהלך.	

17.3 הפסקות ממושכות	
23.2.3	17.3.1 כאשר נסיבות בלתי צפויות גורמות להפסקת המשחק, על השופט הראשי, המארגנים וועדת הפיקוח, באם ישנה כזאת, להחליט על האמצעים שיש לנקוט על מנת ליצור מחדש תנאים לקיום המשחק.
17.3.1	17.3.2 במקרה של הפסקה אחת או מספר הפסקות שמשכן הכולל אינו עולה על 4 שעות:
7.3, 1	17.3.2.1 אם המשחק מתחדש על אותו המגרש, המערכה המופסקת תימשך רגיל עם אותה תוצאה, אותם שחקנים (פרט לשחקנים מושעים או מורחקים) ואותן עמדות. התוצאות של המערכות הקודמות נשמרות;
9.ז, 21.4.1, 7.3	17.3.2.2 אם המשחק מתחדש על מגרש אחר, מבטלים את המערכה המופסקת ומתחילים אותה מחדש עם אותם השחקנים ואותם המערכים הפותחים (פרט לשחקנים מושעים או מורחקים) וכן יישמר רישום כל העונשים. התוצאות של המערכות הקודמות נשמרות.
	17.3.3 במקרה של הפסקה אחת או מספר הפסקות שמשכן הכולל עולה על 4 שעות, יש לשחק מחדש את כל המשחק.
18 הפסקות בין מערכות והחלפת חלקות	
18.1 הפסקות בין מערכות	
4.2.4	זהו הזמן בין המערכות. כל ההפסקות בין המערכות נמשכות 3 דקות.
18.2, 7.3.2, 27.2.1.2	במשך הזמן הזה יש לבצע את החלפת החלקות ואת רישום המערכים הפותחים של הקבוצות בגיליון השיפוט.
	ניתן להאריך את ההפסקה שבין המערכה השנייה והשלישית עד כדי 10 דקות לפי החלטת הגוף המוסמך על פי בקשת המארגנים.
18.2 החלפת חלקות	
(3)11.ז	18.2.1 לאחר כל מערכה, הקבוצות מחליפות חלקות, מלבד לפני המערכה המכרעת.
7.1	18.2.2 במערכה המכרעת, ברגע שאחת הקבוצות משיגה 8 נקודות, הקבוצות מחליפות חלקות ללא עיכוב ומיקום השחקנים נשאר בעינו.
7.4.1, 6.3.2, 27.2.2.5	אם החלפת החלקות אינה נעשית כאשר הקבוצה המובילה משיגה 8 נקודות, היא תתבצע מיד עם גילוי הטעות. התוצאה בזמן הביצוע של החלפת החלקות תישאר בעינה.

פרק ו' - שחקן ה-"ליברו"

ראה חוקים

5

4.1.1

27.2.1.1, 5.2.2
28.2.1.1

4.3

7.4.1.2

13.2.2, 13.2.3
13.3.5

14.6.2, 12.4.1
14.6.6, 11.3 (12)

13.3.6, 1.4.1
23.3.2, 23.3.3, ד, ה, ו
11.3

15.5, 6.1.3

19 שחקן ה-"ליברו"

19.1 מינוי שחקן "ליברו"

19.1.1 לכל קבוצה יש זכות למנות בין השחקנים הרשומים בגיליון השיפוט, עד לשני שחקנים המתמחים בהגנה: שחקני ה-"ליברו".

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות לבוגרים, במידה לקבוצה יש יותר מ-12 שחקנים רשומים בגיליון השיפוט, שני שחקני ה-"ליברו" חייבים להיכלל בסגל.

19.1.2 כל שחקני ה-"ליברו" חייבים להיות רשומים בגיליון השיפוט בשורות המיוחדות המיועדות לכך.

19.1.3 שחקן ה-"ליברו" על המגרש הינו ה-"ליברו" הפעיל. אם רשום שחקן "ליברו" נוסף, הוא יהיה שחקן ה-"ליברו" השני.
רק שחקן "ליברו" אחד יכול להימצא על המגרש בל עת.

19.2 ציוד

שחקני ה-"ליברו" חייבים ללבוש מדים (או אפוד במקרה של מינוי "ליברו" חדש) כשהצבע השולט בהם שונה מכל צבע של שאר חבריו לקבוצה. על המדים להיות מנוגדים בצבעם בבירור מאלה של חבריו לקבוצה. שני שחקני ה-"ליברו" יכולים ללבוש מדים שונים זה מזה, וגם מאלה של יתר חברי הקבוצה.
המדים של שחקן ה-"ליברו" חייבים להיות ממוספרים כמו שאר הקבוצה.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, שחקן ה-"ליברו" במינוי חריג חייב, אם הדבר אפשרי, ללבוש מדים בסגנון וצבע זהים לאלה שלבש שחקן ה-"ליברו" המקורי, אך נושאים את המספר האישי שלו עצמו.

19.3 פעולות בהן מעורב שחקן ה-"ליברו"

19.3.1 פעולות המשחק:

19.3.1.1 שחקן ה-"ליברו" יכול להחליף כל שחקן בכל עמדה אחורית.

19.3.1.2 שחקן ה-"ליברו" מוגבל לפעול כשחקן אחורי בלבד ואינו רשאי להשלים פעולת התקפה מכל מקום בשדה המשחק (לרבות המגרש והשוליים) אם בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת.

19.3.1.3 שחקן ה-"ליברו" אינו רשאי לבצע פתיחה, לחסום או לבצע ניסיון חסימה.

19.3.1.4 שחקן אינו רשאי להשלים פעולת התקפה, אם בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע ממסירה עילית באצבעות ע"י שחקן ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו. אם שחקן ה-"ליברו" מבצע את אותה המסירה ממקום שמחוץ לתחום הקדמי שלו, מותר לבצע פעולת התקפה באופן חופשי.

19.3.2 החלפות שחקן בהן מעורב שחקן "ליברו".

19.3.2.1 החלפות שחקן בהן מעורב שחקן "ליברו" אינן נספרות במניין חלפות השחקן הרגילות.

מספרן בלתי מוגבל, אך חייב להתבצע לפחות מהלך משחק אחד שהושלם בין שתי החלפות של שחקן "ליברו" (פרט למקרים בהם מזיפה גורמת לרוטציה של ה-"ליברו" לעמדה 4, או כאשר מהלך משחק לא הושלם עקב חוסר יכולתו של שחקן ה-"ליברו" הפעיל להמשיך לשחק).

19.3.2.2 שחקן רגיל יכול להחליף ולהיות מוחלף ע"י כל אחד משני שחקני ה-"ליברו". שחקן ה-"ליברו" הפעיל יכול להיות מוחלף רק ע"י השחקן שהוחלף בעמדה זאת, או ע"י שחקן ה-"ליברו" השני.

12.1, 7.3.2	שחקן ה-"ליברו" אינו רשאי להיכנס למגרש בתחילת כל מערכה, אלא לאחר שהשופט העוזר בדק את המערך הפותח ואישר החלפה של שחקן ה-"ליברו" עם שחקן מהמערך הפותח.	19.3.2.3
12.3, 8.2	שאר ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" חייבות להתבצע רק כאשר הכדור מחוץ למשחק ולפני השריקה לאישור הפתיחה.	19.3.2.4
9.4, 12.4, 12.3	החלפה של שחקן ע"י שחקן "ליברו" המתבצעת לאחר השריקה לאישור הפתיחה אבל לפני חבטת הפתיחה לא תבוטל; אך, עם סיום מהלך המשחק, יש להודיע לראש הקבוצה בפועל שזאת פעולה אסורה וחזרה עליה תגרור עונשי עיכוב.	19.3.2.5
9.4, 16.2	החלפה מאוחרת נוספת כנ"ל תגרור הפסקה מיידית של המשחק והטלת עונש של עיכוב. הקבוצה הפותחת הבאה תקבע בהתאם לרמה של עונש העיכוב.	19.3.2.6
1.4.4, 1.4.1	שחקן ה-"ליברו" ומחליפו יכולים להיכנס ולצאת מהמגרש רק דרך תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו".	19.3.2.7
28.2.2.2, 28.2.2.1	כל ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" חייבות להיות רשומות בטופס "בקרת ליברו" (אם משתמשים בו) או באמצעות התוכנה של גיליון השיפוט האלקטרוני.	19.3.2.8
	החלפה בלתי חוקית של שחקן "ליברו" היא כאשר (בין היתר):	19.3.2.9
6.1.3	- לא הושלם מהלך משחק בין שתי החלפות ה-"ליברו",	
15.9	- ה-"ליברו" הוחלף ע"י שחקן אחר שהוא לא שחקן ה-"ליברו" השני או השחקן הרגיל בעמדה.	
15.9	החלפה בלתי חוקית של "ליברו" דינה כדין החלפת שחקן לא חוקית:	
9.4	כלומר, כאשר מזהים החלפה לא חוקית של שחקן "ליברו" לפני תחילת מהלך המשחק, השופטים מתקנים את ההחלפה ומענישים את הקבוצה בעיכוב;	
15.9	כאשר מזהים החלפה לא חוקית של שחקן "ליברו" לאחר חבטת הפתיחה, התוצאות הן כמו במקרה של החלפת שחקן לא חוקית.	
19.4 מינוי של שחקן "ליברו" חדש		
9.4, 21.3.3, 21.3.2	שחקן ה-"ליברו" הופך בלתי כשיר לשחק אם נפצע, חלה, הושעה או הורחק.	19.4.1
5.2.1, 5.1.2.1, 5.1.2.3	שחקן ה-"ליברו" יכול להיות מוכרז כבלתי כשיר לשחק מכל סיבה שהיא ע"י המאמן, או בהעדרו של המאמן, ע"י עוזר המאמן או ראש הקבוצה בפועל.	
	קבוצה עם שחקן "ליברו" אחד	19.4.2
19.4, 5.1.2.3, 19.4.1	כאשר לקבוצה נותר רק שחקן "ליברו" אחד בהתאם לחוק 19.4.1, או רק אחד רשום בגיליון השיפוט, ושחקן ה-"ליברו" הזה הופך או מוכרז בלתי כשיר לשחק, המאמן (או עוזר המאמן או ראש הקבוצה בפועל בהעדרו של המאמן) רשאי למנות כל שחקן (מלבד השחקן הרגיל אותו ה-"ליברו" החליף) שלא נמצא על המגרש ברגע המינוי כ-"ליברו" חדש עד לסיום המשחק.	19.4.2.1
	אם שחקן ה-"ליברו" הפעיל הופך לבלתי כשיר לשחק, הוא יכול להיות מוחלף ע"י השחקן הרגיל אותו הוא החליף או מיידית וישר למגרש ע"י שחקן ה-"ליברו" החדש שזה עתה מונה. אולם, שחקן ה-"ליברו" שגרם למינוי החדש אינו רשאי לשחק עד לסיום המשחק.	19.4.2.2
	כאשר שחקן ה-"ליברו" שהוכרז כבלתי כשיר לשחק אינו נמצא במגרש, עדיין אפשר לבצע מינוי "ליברו" מחדש. שחקן ה-"ליברו" שגרם למינוי מחדש אינו רשאי לשחק עד לסיום המשחק.	
5.2.1, 5.1.2.1, 5.1.2.3	על המאמן, או עוזר המאמן או ראש הקבוצה בפועל בהעדרו של המאמן, לפנות לשופט העוזר כדי להודיע על מינוי ה-"ליברו" החדש.	19.4.2.3
19.4.1	אם שחקן ה-"ליברו" החדש הופך או מוכרז כבלתי כשיר לשחק, אפשר לבצע מינוי מחדש שוב.	19.4.2.4
19.4.1, 5.1.2	יש לאשר את בקשת המאמן למנות את ראש הקבוצה לשחקן ה-"ליברו" החדש.	19.4.2.5
28.2.2.1, 28.2.2.1	במקרה של מינוי שחקן "ליברו" חדש, מספרו של שחקן זה חייב להירשם בגיליון השיפוט במשבצת ההערות וע"ג טופס "בקרת ליברו" (או בגיליון השיפוט האלקטרוני, אם משתמשים בכזה).	19.4.2.6

19.4.3 קבוצה עם שני שחקני "ליברו"

19.4.3.1 כאשר לקבוצה שני שחקני "ליברו" ואחד מהם בלתי כשיר לשחק, לקבוצה זכות לשחק עם שחקן "ליברו" אחד בלבד.

19.4 מינוי שחקן "ליברו" חדש לא יאושר, אלא אם שחקן ה-"ליברו" הנותר הופך גם הוא לבלתי כשיר לשחק.

19.5 סיכום

19.4, 21.3.2, 21.3.3 אם שחקן ה-"ליברו" מושעה או מורחק, אפשר להחליף אותו ישירות ע"י שחקן ה-"ליברו" השני של הקבוצה. אם לקבוצה שחקן "ליברו" אחד בלבד, היא רשאית לבצע מינוי "ליברו" חדש.

פרק ז' - התנהגות המשתתפים

ראה חוקים

20	דרישות לגבי ההתנהגות
20.1	התנהגות הולמת
20.1.1	המשתתפים חייבים לדעת את "חוקי הכדורעף הרשמיים" ולקיים אותם.
20.1.2	המשתתפים חייבים לקבל את החלטות השופטים ברוח ספורטיבית ולא להתווכח עליהן.
5.1.2.1	במקרה של ספק, אפשר לבקש הבהרה אך זאת רק באמצעות ראש הקבוצה בפועל.
20.1.3	המשתתפים חייבים להימנע מפעולות או התנהגות שמטרתן להשפיע על החלטות השופטים או לחפות על עבירות שבוצעו ע"י קבוצתם.
20.2	רוח ספורטיבית (FAIR PLAY)
20.2.1	המשתתפים חייבים להתנהג בכבוד ובאדיבות בהתאם ל-"רוח הספורטיבית" (FAIR PLAY), לא רק כלפי השופטים, אלא גם כלפי ממלאי תפקיד אחרים, יריבים, חברים לקבוצה וצופים.
5.2.3.4	20.2.2 תקשורת בין חברי קבוצה בזמן המשחק מותרת.
21	התנהגות בלתי הולמת והעונשים עליה
21.1	עבירות התנהגות קלות
21.3, 5.1.2	עבירות התנהגות קלות אינן דורשות ענישה. זהו תפקידו של השופט הראשי למנוע מהקבוצות מלהגיע למצב של צורך בענישה.
9.ז, 11.ז(א6)	זה נעשה בשני שלבים: שלב 1: ע"י התראה מילולית באמצעות ראש הקבוצה בפועל; שלב 2: ע"י הצגה של כרטיס צהוב לחבר(י) הקבוצה המוזהר(ים). התראה רשמית זאת איננה עונש, אלא סימן שחבר הקבוצה (ובהרחבה הקבוצה) הגיע לרמת הענישה במשחק. היא נרשמת בגיליון השיפוט, אך אין לה השלכות מיידיות.
21.2	התנהגות בלתי הולמת הגוררת ענישה
4.1.1	התנהגות בלתי הולמת מצד חבר קבוצה כלפי ממלאי תפקיד, יריבים, חברים לקבוצה או צופים, מסווגת לשלושה סוגים על פי דרגת החומרה שבמעשה. 21.2.1 התנהגות חצופה: פעולה המנוגדת לנימוסים טובים או לעקרונות מוסריים. 21.2.2 התנהגות מעליבה: תנועות או ביטויים מעליבים או משמיצים או כל פעולה המפגינה בז. 21.2.3 התנהגות אלימה: תקיפה פיזית ממשית או התנהגות תוקפנית או מאיימת.
21.3	סולם העונשים
9.ז, 21.2, 27.2.2.6	על פי שיקולו של השופט הראשי ובהתאם לחומרת המעשה, העונשים שיש להטיל ולרשום בגיליון השיפוט הם: נייפה, השעיה או הרחקה.
11.ז(ב6)	21.3.1 נייפה
21.2.1, 4.1.1	התנהגות חצופה של כל חבר קבוצה בפעם הראשונה במשחק תוענש ע"י נקודה ופתיחה ליריב.
11.ז(7)	21.3.2 השעיה
4.1.1, 5.2.1, 1.ז, 3.ז, 1.זב'	21.3.2.1 חבר קבוצה הנענש ע"י השעיה לא יוכל לשחק ביתרת המערכה, חייב להיות מוחלף ע"י החלפה רגילה/חריגה מיידית אם נמצא במגרש, וחייב לעזוב אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה, ללא כל תוצאות לוואי אחרות.

5.2.3.3	מאמן מושעה מאבד את זכותו להתערב באותה המערכה וחייב לעזוב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה.	
21.2.2, 4.1.1	התנהגות מעליבה של חבר קבוצה בפעם הראשונה נענשת ע"י השעיה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.2.2
21.2.1, 4.1.1	התנהגות חצופה בפעם השנייה באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י השעיה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.2.3
11.ז(8)	הרחקה	21.3.3
21.ז, 4.1.1	חבר קבוצה הנענש ע"י הרחקה ונמצא במגרש חייב להיות מוחלף מיידית באמצעות החלפה רגילה/חריגה וחייב לעזוב אל חדר ההלבשה של קבוצתו ליתרת המשחק ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.3.1
21.2.3	תקיפה פיזית או אלימות מאיימת או מרומזת בפעם הראשונה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.3.2
21.2.2, 4.1.1	התנהגות מעליבה בפעם השנייה באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.3.3
21.2.1, 4.1.1	התנהגות חצופה בפעם השלישית באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.3.3.4
21.4 הטלת העונשים על התנהגות בלתי הולמת		
27.2.2.6, 21.3	כל העונשים על התנהגות בלתי הולמת הינם אישיים, נשארים בתוקף לכל המשחק ונרשמים בגיליון השיפוט.	21.4.1
21.3, 21.2, 4.1.1, 9.ז	חזרה על התנהגות בלתי הולמת מצד אותו חבר קבוצה באותו המשחק מוענשת בהחמרה הדרגתית (חבר הקבוצה מקבל עונש חמור יותר עבור כל עבירה נוספת).	21.4.2
21.3, 21.2	השעיה או הרחקה הנובעת מהתנהגות מעליבה או התנהגות אלימה אינה מותנית בעונש קודם.	21.4.3
21.5 התנהגות בלתי הולמת לפני ובין מערכות		
21.3, 21.2, 18.1	כל התנהגות בלתי הולמת המתרחשת לפני או בין מערכות מוענשת בהתאם לחוק 21.3 והעונשים מתייחסים למערכה הבאה.	
21.6 סיכום ושימוש בכרטיסי ענישה		
11.ז(א, 6, 7, 8)	התראה: אין ענישה – שלב 1: אזהרה מילולית	
21.1	שלב 2: סימון ע"י כרטיס צהוב	
21.3.1	נזיפה: ענישה – סימון ע"י כרטיס אדום	
21.3.2	השעיה: ענישה – כרטיס ע"י אדום+צהוב ביחד	
21.3.3	הרחקה: ענישה – כרטיס ע"י אדום+צהוב בשתי ידיים בנפרד	

חלק 2
יחידה 2

—

**השופטים, אחריותם
וסימנים רשמיים**

פרק ח' - השופטים

ראה חוקים

22 צוות השופטים ונהלים

22.1 הרכב

צוות השופטים לכל משחק מורכב מבעלי התפקידים הבאים:

- השופט הראשי, 23
 - השופט העוזר, 24
 - שופט הערעורים (Challenge), 25
 - השופט הרזרבי, 26
 - הרשם, 28, 27
 - ארבעה (שני) שופטי קו 29
- מיקומם מסומן בציור 10.

28, 28, 25 **בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, חייב להיות שופט הערעורים (במידה ומשתמשים במערכת VCS), שופט רזרבי ועוזר רשם.**

22.2 נהלים

22.2.1 רק השופט הראשי והשופט העוזר רשאים לשרוק במשך המשחק:

22.2.1.1 השופט הראשי נותן את הסימן לפתיחה המתחילה את מהלך המשחק; 11.3, 12.3, 6.1.3 (1)

22.2.1.2 השופט הראשי או השופט העוזר מסמנים את הסיום של מהלך המשחק, בתנאי שהם בטוחים כי בוצעה עבירה וכי הם זיהו את מהותה.

22.2.2 הם יכולים לשרוק כאשר הכדור מחוץ למשחק כדי לסמן שהם מאשרים בקשה של קבוצה או דוחים אותה. 8.2, 5.1.2

22.2.3 מיד לאחר שריקת השופט המסמנת את השלמתו של מהלך המשחק, עליהם להצביע באמצעות סימני הידיים הרשמיים: 30.1, 22.2.1.2

22.2.3.1 אם העבירה נשרקת ע"י השופט הראשי, עליו לסמן:

- (א) את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה, 11.3, 12.2.2 (2)
- (ב) את מהות העבירה,
- (ג) את השחקן(ים) השוגה(ים) (במידת הצורך).

22.2.3.2 אם העבירה נשרקת ע"י השופט העוזר, עליו לסמן:

- (א) את מהות העבירה,
- (ב) את השחקן השוגה (במידת הצורך),
- (ג) את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה לאחר הסימון של השופט הראשי.

12.2.2 במקרה זה, השופט הראשי **אינו** מסמן **לא** את מהות העבירה ולא את השחקן השוגה, אלא רק את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה. 11.3 (2)

22.2.3.3 במקרה של עבירת התקפה ע"י שחקן אחורי או ע"י שחקן ה-"ליברו", על שני השופטים לסמן בהתאם לחוקים 22.2.3.1 ו-22.2.3.2 לעיל. 13.3.3, 12.2.2, 19.3.1.2, 13.3.5, 23.3.2.3 ד, ה, 11.3 (21)

22.2.3.4 במקרה של עבירה דו צדדית, על שני השופטים לסמן:

- (א) את מהות העבירה, 11.3, 17.3 (23)
- (ב) את השחקנים השוגים (במידת הצורך).

22.2.2, 11.3 (2) השופט הראשי יסמן את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה.

23 השופט הראשי

23.1 מיקום

השופט הראשי מבצע את תפקידיו כשהוא עומד על דוכן שיפוט המוצב בקצה של הרשת מצידו הנגדי של הרשם. עניני צריכות להיות כ- 50 ס"מ מעל לרשת.

23.2 סמכות

23.2.1 השופט הראשי מנהל את המשחק מתחילתו ועד סופו. בידי המרות לגבי כל חברי צוות השופטים וחברי הקבוצות.

במשך המשחק החלטותיו של השופט הראשי הן סופיות. בסמכותו לבטל את החלטותיהם של חברי צוות השופטים האחרים אם הוא פוסק שהן שגויות. הוא רשאי אפילו להחליף חבר בצוות השופטים שאינו מבצע את תפקידו כהלכה.

23.2.2 הוא מפקח גם על עבודתם של מחזירי הכדורים והמנגבים המהירים.

23.2.3 הוא מוסמך להכריע בכל הנושאים הקשורים למשחק, כולל כאלה שלא נכללו בחוקי המשחק.

23.2.4 הוא לא ירשה כל ויכוח לגבי החלטותיו.

5.1.2.1 יחד עם זאת, על פי בקשת ראש הקבוצה בפועל, על השופט הראשי לתת הסבר על יישום או פירוש של החוקים עליהם הוא ביסס את החלטתו.

5.1.3.2, 5.1.2.1, 27.2.3.2 אם ראש הקבוצה בפועל אינו מקבל את ההסבר של השופט הראשי ובוחר לערער על החלטה כזאת, עליו להודיע מיד כי הוא שומר לעצמו את הזכות להגיש ולרשום ערעור זה בסיום המשחק. על השופט הראשי לאפשר זכות זאת של ראש הקבוצה בפועל.

23.2.5 השופט הראשי אחראי לקבוע לפני המשחק ובמהלכו האם הצידוד והתנאים בשדה המשחק מתאימים לדרישות המשחק.

23.3 אחריות

23.3.1 לפני המשחק, השופט הראשי:

23.3.1.1 בודק את מצב המשטח של שדה המשחק, את הכדורים ואת הצידוד הנוסף; פרק א', 23.2.5

23.3.1.2 מבצע את ההגרלה בנוכחות ראשי הקבוצות; 7.1

23.3.1.3 מפקח על חימום הקבוצות. 7.2

23.3.2 במהלך המשחק, הוא מוסמך:

23.3.2.1 להתרות בקבוצות; 21.1

23.3.2.2 להעניש על התנהגות בלתי הולמת ועל עיכובים; 9.3, 21.2, 16.2, 11.3.6, 11.4.1, 11.4.2, 11.4.3, 11.4.4, 11.4.5, 11.4.6, 11.4.7, 11.4.8, 11.4.9, 11.4.10, 11.4.11, 11.4.12, 11.4.13, 11.4.14, 11.4.15, 11.4.16, 11.4.17, 11.4.18, 11.4.19, 11.4.20, 11.4.21, 11.4.22, 11.4.23, 11.4.24, 11.4.25

23.3.2.3 להחליט לגבי:

(א) עבירות של השחקן הפותח ועבירות מיקום של שחקני הקבוצה הפותחת, כולל המסך;

(ב) עבירות של המשחק בכדור;

(ג) עבירות שמעל לרשת, ונגיעה בלתי חוקית של השחקן ברשת, בעיקר (אך לא רק) בצד הקבוצה התוקפת;

(ד) עבירות בפעולת התקפה של שחקן ה-"ליבר" ושל השחקנים האחוריים;

(ה) פעולת התקפה שהושלמה ע"י שחקן כאשר הכדור נמצא מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע אליו ממסירה עילית באצבעות של שחקן ה-"ליבר" הנמצא בתחום הקדמי שלו;

	(ו) כדור העובר במלואו דרך התחום התחתון שמתחת לרשת;	24.3.3
24.3.3.3, 24.3.3	(ז) חסימה שהושלמה ע"י שחקנים אחוריים או ניסיון לחסימה של שחקן ה-"ליברו";	24.3.3
24.3.3.3, 24.3.3	(ח) כדור העובר את הרשת לחלוטין או חלקית מחוץ לתחום המעבר לחלקת היריב או נוגע באנטנה בצד המגרש הקרוב אליו;	24.3.3
24.3.3.3, 24.3.3	(ט) כדור המגיע מפתיחה ומנגיעה שנייה ושלישית של הקבוצה העובר מעל או מחוץ לאנטנה בצד המגרש הקרוב אליו.	24.3.3
24.3.3.3, 24.3.3	בסיום המשחק, הוא בודק את גיליון השיפוט וחותם עליו.	24.3.3
	24 השופט העוזר	
	24.1 מיקום	
24.3.3.3, 24.3.3	השופט העוזר מבצע את תפקידיו תוך כדי עמידה מחוץ למגרש ליד העמוד, מול השופט הראשי ועם הפנים אליו.	24.3.3
	24.2 סמכות	
24.3	השופט העוזר הוא עוזרו של השופט הראשי, אך יש לו גם תחומי סמכות משלו.	24.3
24.3	במקרה והשופט הראשי אינו מסוגל להמשיך בתפקידו, השופט העוזר יכול למלא את מקומו.	24.3
28.2, 27.2	הוא יכול גם, מבלי לשרוק, לסמן עבירות שמחוץ לתחום אחריותו, אך מבלי לעמוד על דעתו כלפי השופט הראשי.	24.3
4.2.1	הוא מפקח על עבודת הרשם(ים).	24.3
4.2.1	הוא משגיח על חברי הקבוצה שעל ספסל קבוצתם ומדווח לשופט הראשי על התנהגות בלתי הולמת שלהם.	24.3
4.2.3	הוא מפקח על השחקנים בתחומי החימום.	24.3
27.2.2.3, 15.11, 15	הוא מאשר את ההפסקות המשחק הרגילות, מפקח על משכן ודוחה בקשות בלתי חוקיות.	24.3
27.2.2.3, 15.1	הוא מפקח על מספר פסקי הזמן והחלפות השחקן שנוצלו ע"י כל קבוצה ומדווח על פסק הזמן השני ועל החלפות השחקן החמישית והשישית לשופט הראשי ולמאמן הנוגע בדבר.	24.3
17.1.2, 15.7	במקרה של פציעת שחקן, הוא מאשר החלפת שחקן חריגה או מעניק 3 דקות להתאוששות.	24.3
3, 1.2.1	הוא בודק את מצב הרצפה, במיוחד בתחום הקדמי. הוא גם בודק, בזמן המשחק, שהכדורים עדיין עומדים בדרישות.	24.3
26.2.6	בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, השופט הרזרבי מבצע את המשימות הרשומות בחוק 24.2.5.	24.3
	24.3 אחריות	
7.3.2, 5.2.3.1, 18.2.2, 7.3.5	בתחילתה של כל מערכה, בהחלפת החלקות במערכה המכרעת ובכל עת שיידרש, השופט העוזר בודק אם המיקום של השחקנים במגרש באותו רגע תואם את הרשום בטופסי המערך.	24.3
	בזמן המשחק, השופט העוזר מחליט, שורק ומסמן:	24.3
11.2, 1.3.3, 5.2.3.1, 11.2	חדירה לחלקת היריב ולתחומו מתחת לרשת;	24.3
11.2, 1.3.3, 5.2.3.1, 11.2	עבירות מיקום של הקבוצה המקבלת את חבטת הפתיחה;	24.3
11.2, 1.3.3, 5.2.3.1, 11.2	נגיעה פסולה של שחקן ברשת, בעיקר (אך לא רק) בצד החסימה ובאנטנה שבצד המגרש הקרוב אליו;	24.3

24.3.2.4	חסימה שהושלמה ע"י שחקן אחורי או ניסיון חסימה של שחקן ה-"ליברו"; או עבירות התקפה של שחקנים אחוריים או של שחקן ה-"ליברו";	13.3.3, 14.6.2, 14.6.6, 23.3.2.3-ד, 11.צ(12, 21), ה, ו, ז
24.3.2.5	נגיעת הכדור בחפץ זר;	8.4.2, 8.4.3, 11.צ(15)
24.3.2.6	נגיעת הכדור ברצפה כאשר השופט הראשי נמצא במצב שאינו מאפשר לו לראות את הנגיעה;	8.3
24.3.2.7	כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב לחלוטין או חלקית מחוץ לתחום המעבר או נוגע באנטנה בצד המגרש הקרוב אליו.	8.4.3, 8.4.4, 11.צ(15), 5.א, ז
24.3.2.8	כדור המגיע מפתיחה, מנגיעה שנייה והשלישית של הקבוצה ועובר מעל או מחוץ לאנטנה בצד המגרש הקרוב אליו.	11.צ(15)
24.3.3	בסיום המשחק, הוא בודק את גיליון השיפוט וחותם עליו.	23.3.3, 27.2.3.3

25 שופט הערעורים (Challenge)

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, אם מופעלת מערכת וידאו צ'אלנג' (VCS), חובה לשבץ שופט הערעורים.

25.1	מיקום
25.1	שופט הערעורים מבצע את תפקידיו בתא צ'אלנג' נפרד הממוקם בהתאם לקביעה של מפקח מטעם ה-FIVB.
25.2	אחריות
25.2.1	מפקח על תהליך הערעור ומוודא כי זה מתבצע בהתאם להנחיות.
25.2.2	שופט הערעורים ילבש את מדי השיפוט הרשמיים בעת ביצוע תפקידו.
25.2.3	בסיום תהליך הערעור מייפץ לשופט הראשי על מהות העבירה.
25.2.4	בסיום המשחק חותם בגיליון השיפוט.

26 השופט הרזרבי

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות חובה לשבץ שופט רזרבי

26.1	מיקום
26.1.1	השופט הרזרבי מבצע את תפקידיו מהמקום שמוגדר ע"י FIVB בתרשים איזור התחרות
26.2	אחריות
26.2.1	השופט הרזרבי מחוייב:
26.2.1	ללבוש את מדי שיפוט רשמיים בעת ביצוע תפקידו;
26.2.2	להחליף את השופט העוזר במקרה של העדרות, או במקרה שהוא לא מסוגל להמשיך את תפקידו, או כאשר השופט העוזר מתמנה לשופט הראשי;
26.2.3	לפני המשחק ובין המערכות, לפקח על שלטי החלפת השחקנים (אם הם בשימוש);
26.2.4	לפני המשחק ובין המערכות, לבדוק את התקינות של הטאבלטים של הספסלים, במידה ומתגלה בעיה;
26.2.5	לסייע לשופט העוזר לשמור השוליים חופשיים מכל חפץ;
26.2.6	לסייע לשופט העוזר להפנות את חברי הקבוצה מושעים/מורחקים לחדר ההלבשה של קבוצתם;
26.2.7	לפקח על השחקנים המחליפים בתחום החימום ועל הספסל;
26.2.8	למסור לשופט העוזר 4 כדורי משחק, מייד לאחר הצגת ההרכבים הפותחים, ולמסור לשופט העוזר כדור משחק, לאחר שהוא לבדוק את מיקומם של השחקנים הפותחים;

27	הרשם
27.1	מיקום
	הרשם מבצע את תפקידיו תוך כדי ישיבה ליד שולחן הרשם ממול ועם הפנים אל השופט הראשי.
27.2	אחריות
	הוא מנהל את גיליון השיפוט בהתאם לחוקה, תוך כדי שיתוף פעולה עם השופט העוזר.
	הוא משתמש בזמזם או במכשיר רועש אחר על מנת להודיע על הפרות כללים או לתת סימנים לשופטים על בסיס תחומי אחריותו.
27.2.1	לפני המשחק ולפני כל מערכה, הרשם:
27.2.1.1	רושם את נתוני המשחק והקבוצות, כולל את שמם ומספרם של שחקני ה-"ליברו", בהתאם לנהלים התקפים, ומקבל את חתימותיהם של ראשי הקבוצות ושל המאמנים;
27.2.1.2	רושם את המערך הפותח של כל קבוצה מתוך טופסי המערך (או בודק את המידע אשר שודר באמצעים אלקטרוניים);
	אם הוא לא מצליח לקבל את טופסי המערך בזמן, הוא מודיע על כך מיד לשופט העוזר.
27.2.2	במהלך המשחק, הרשם:
27.2.2.1	רושם את הנקודות שהושגו;
27.2.2.2	בודק את סדר הפותחים של כל קבוצה ומסמן לשופטים על כל טעות מיד אחרי חבטת הפתיחה;
27.2.2.3	מוסמך להודיע באמצעות הזמזם על הבקשות להחלפות שחקן, תוך כדי בקרה על מספרם, ורושם את ההחלפות ואת פסקי הזמן תוך דיווח לשופט העוזר;
27.2.2.4	מודיע לשופטים על בקשה להפסקת משחק רגילה אשר אינה חוקית;
27.2.2.5	מודיע לשופטים על סיום המערכות ועל השגת הנקודה השמינית במערכה המכרעת;
27.2.2.6	רושם את כל ההתראות, העונשים והבקשות הבלתי חוקיות;
27.2.2.7	רושם את כל האירועים האחרים על פי הוראותיו של השופט העוזר, כגון החלפות שחקן חריגות, זמן להתאוששות, הפסקות ממושכות, הפרעות חיצוניות, מינויי "ליברו" חדש וכד';
27.2.2.8	מפקח על ההפסקות שבין מערכות.
27.2.3	בסיום המשחק, הרשם:
27.2.3.1	רושם את התוצאה הסופית;
27.2.3.2	במקרה של ערעור, לאחר אישורו של השופט הראשי, כותב או מאפשר לראש הקבוצה/ראש הקבוצה בפועל לכתוב על גיליון השיפוט את הפרטים הקשורים לאירוע עליו הוא מערער;
27.2.3.3	חותם בעצמו על גיליון השיפוט לפני קבלת חתימותיהם של ראשי הקבוצות ואחר כך של השופטים.
28	עוזר הרשם
28.1	מיקום
	עוזר הרשם מבצע את תפקידיו תוך כדי ישיבה לצד הרשם ליד שולחן הרשם.

ז.א', ז.ב', 10.ז.

4.1, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.2, 19.1.2, 19.4.2.6

7.3.2, 5.2.3.1

5.2.3.1

6.1

12.2

15.1, 15.4.1, 15.10.3.3, 24.2.6, 24.2.7

15.11

6.2, 15.4.1, 18.2.2

15.11.3, 16.2, 21.3

15.7, 17.1.2, 17.2, 19.4, 17.3

18.1

6.3

5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4

5.1.3.1, 23.3.3, 24.3.3

22.1, ז.א', ז.ב', 10.ז.

בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות חובה לשבץ עוזר רשם

19.3	28.2	אחריות
		הוא רושם את ההחלפות בהן מעורבים שחקני ה-"ליברו". הוא מסייע לרשם בתפקידיו האדמיניסטרטיביים. במקרה והרשם אינו מסוגל להמשיך בתפקידו, עוזר הרשם ימלא את מקומו של הרשם. 28.2.1 לפני המשחק ולפני כל מערכה, עוזר הרשם: 28.2.1.1 מכין את טופס בקרת ההחלפות של שחקני ה-"ליברו"; 28.2.1.2 מכין את גיליון השיפוט הרזרבי. 28.2.2 במהלך המשחק, עוזר הרשם: 28.2.2.1 רושם את ההחלפות והמינויים של שחקני ה-"ליברו"; 28.2.2.2 מודיע לשופטים על כל עבירה הקשורה בהחלפות של שחקני ה-"ליברו" ע"י שימוש בזמזם; 28.2.2.3 מפעיל את לוח התוצאות הידני המוצב על שולחן הרשם; 28.2.2.4 בודק שהמידע המוצג על כל לוחות התוצאות נכון; 28.2.2.5 במידת הצורך, מעדכן את גיליון השיפוט הרזרבי ומוסר אותו לידי הרשם. 28.2.3 בסיום המשחק, עוזר הרשם: 28.2.3.1 חותם על טופס בקרת ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" ומוסר אותו לבדיקה; 28.2.3.2 חותם על גיליון השיפוט. בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, כאשר משתמשים בתוכנת הגיליון האלקטרוני, עוזר הרשם פועל יחד עם הרשם על ההכרזה של החלפות השחקנים, הכוונה של השופט העוזר לקבוצה המבקשת את הפסקת המשחק הרגילה וזיהוי ההחלפות של שחקני ה-"ליברו".
	29	שופטי הקו
	29.1	מיקום
10.ז, א'1, ז.ב'10.ז		אם משתפים רק שני שופטי קו, הם עומדים בפינות המגרש הקרובות לימינו של כל שופט, באלכסון במרחק של 1 עד 2 מטרים מהפינה. כל אחד מהם מפקח גם על קו הרוחב וגם על קו האורך הקרובים אליו. 10.ז בתחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות, במידה ומשתפים 4 שופטי הקו, הם עומדים בשטח השוליים במרחק של 1 עד 3 מטרים מכל פינה של המגרש, על ההמשך הדמיוני של הקו עליו הם מפקחים.
	29.2	אחריות
12.ז	29.2.1	שופטי הקו מבצעים את תפקידיהם בהשתמשם בדגלים (במידות 40 x 40 ס"מ), על מנת לסמן: 29.2.1.1 כדורי "פנים" ו-"חוץ" בכל פעם כאשר הכדור נופל על הרצפה בקרבת הקו (הקווים) שבפיקוחם; 29.2.1.2 נגיעות בכדורי "חוץ" ע"י הקבוצה המקבלת את הכדור; 29.2.1.3 כדור הנוגע באנטנה, כדור המגיע מפתיחה ומנגיעה שנייה ושלישית של הקבוצה העובר את הרשת מחוץ לתחום המעבר וכו'; 29.2.1.4 כל שחקן (פרט לשחקן הפותח) הדורך מחוץ לחלקתו בעת חבטת הפתיחה; 29.2.1.5 עבירות רגל של השחקן הפותח;
12.ז, 8.4, 8.3, 12.ז(2,1)		
12.ז(3), 8.4		
10.1.1, 8.4.4, 8.4.3, 12.ז(4), 12.ז(5), 12.ז(4)		
12.ז(4), 12.4.3, 7.4		
12.4.3		

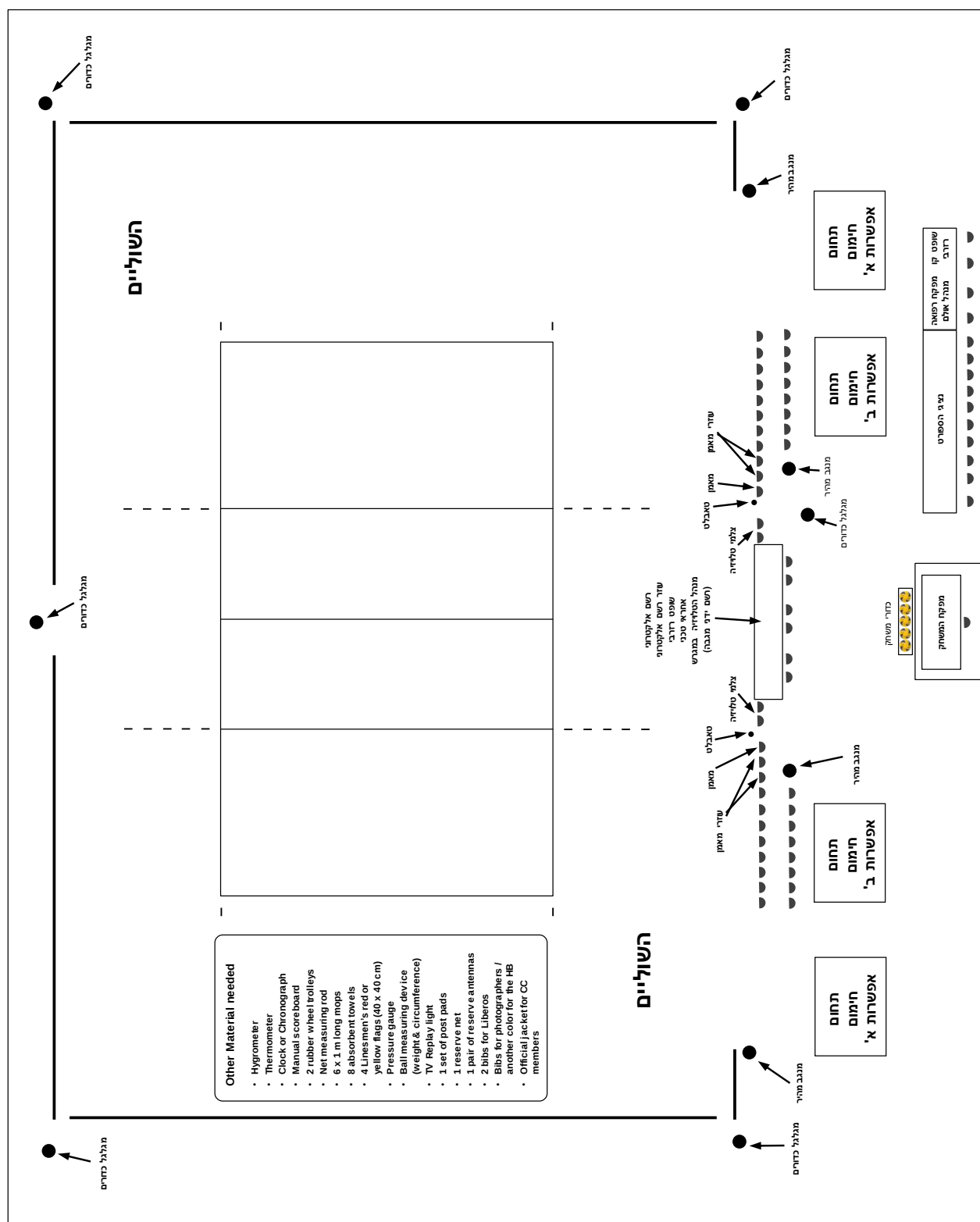
11.3.1, 11.4.4, 12.4(4), 3.ז, 10.1.1, 12.4(4), 5.א'	29.2.1.6	כל נגיעה בחלקה העליון (80 ס"מ) של האנטנה בצד החלקה שלהם ע"י כל שחקן תוך כדי משחק בכדור או כאשר הדבר מפריע למהלך המשחק;
	29.2.1.7	כדור העובר את הרשת אל חלקת היריב מחוץ לתחום המעבר או הנוגע באנטנה בצד החלקה שלו.
	29.2.2	על פי בקשתו של השופט הראשי, שופט קו צריך לחזור על סימונו.
	30	סימנים רשמיים
11.ז	30.1	סימני הידיים של השופטים השופטים צריכים לסמן באמצעות סימני הידיים הרשמיים את הסיבה לשריקתם (מהותה של העבירה המסומנת או מטרותה של ההפסקה המאושרת). יש להציג את הסימן לרגע קט ואם הסימן נעשה ביד אחת, יש לבצעו ביד המתאימה לצד של הקבוצה שביצעה את העבירה או הגישה את הבקשה.
12.ז	30.2	סימני הדגל של שופטי הקו שופטי הקו צריכים לסמן, באמצעות סימני הדגל הרשמיים, את מהותה של העבירה המסומנת ולהציג את הסימן לרגע קט.

חלק 2
יחידה 3
–
ציורים

ציור 1 א' – איזור התחרות/הפיקוח

מתיחס לחוקים: 1, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.4.2, 21.3.2.1, 21.3.3.1, 27.1, 28.1

(...) המידות נכונות עבור תחרויות FIVB, עולמיות ורשמיות

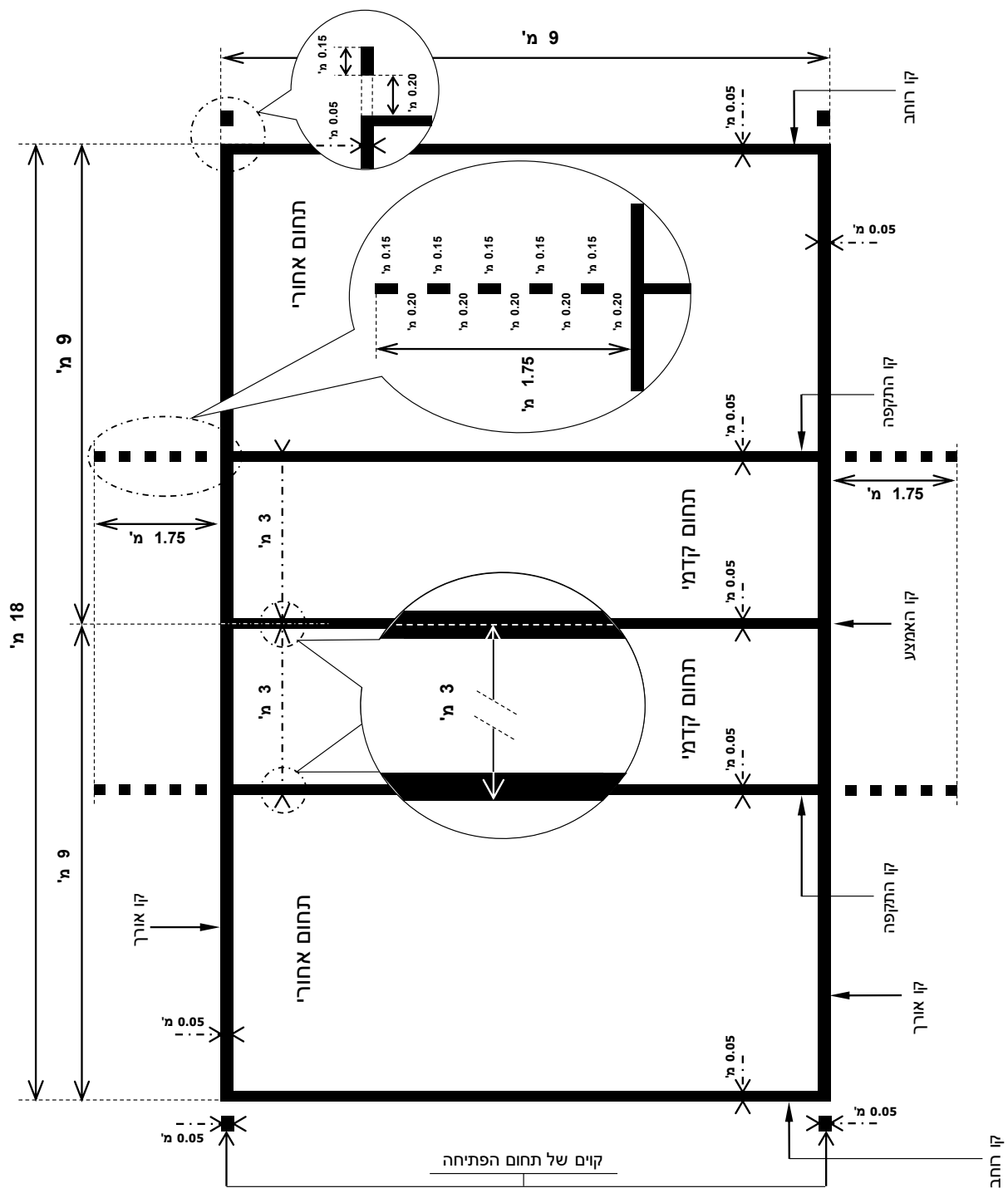

מתיחס לחוקים: 1, 1.4, 1.4.1, 1.4.4, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.4.2, 15.10.1, 19.3.1.4, 19.3.2.7, 23.1, 24.1, 27.1, 28.1

[illegible]

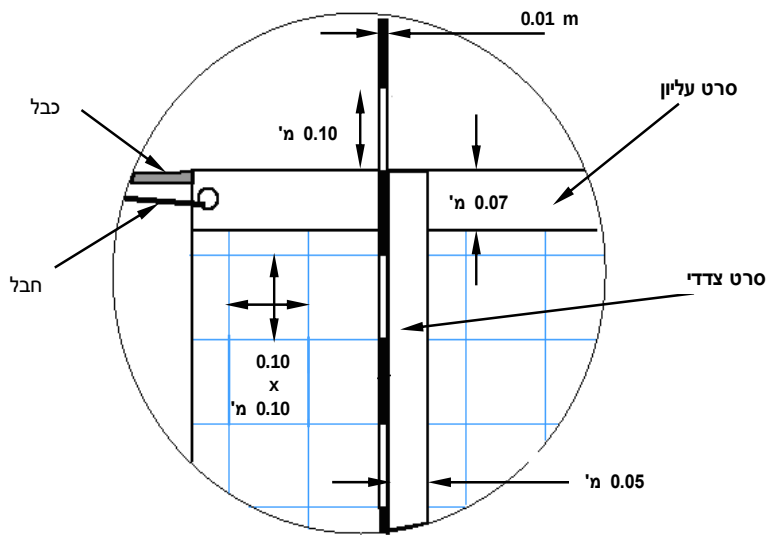
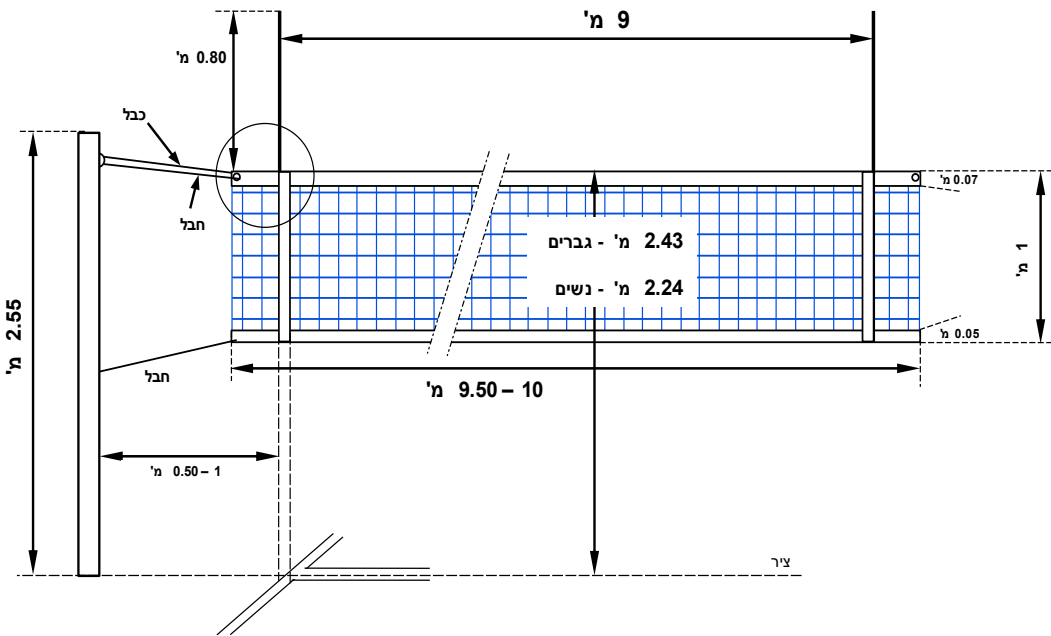
ציור 2 – המגרש

מתיחס לחוקים: 1.1, 1.3, 1.3.3, 1.3.4, 1.4.1

ציור 3 – מבנה הרשת

מתיחס לחוקים: 2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5.1, 11.3.1, 11.3.2, 29.2.1.6

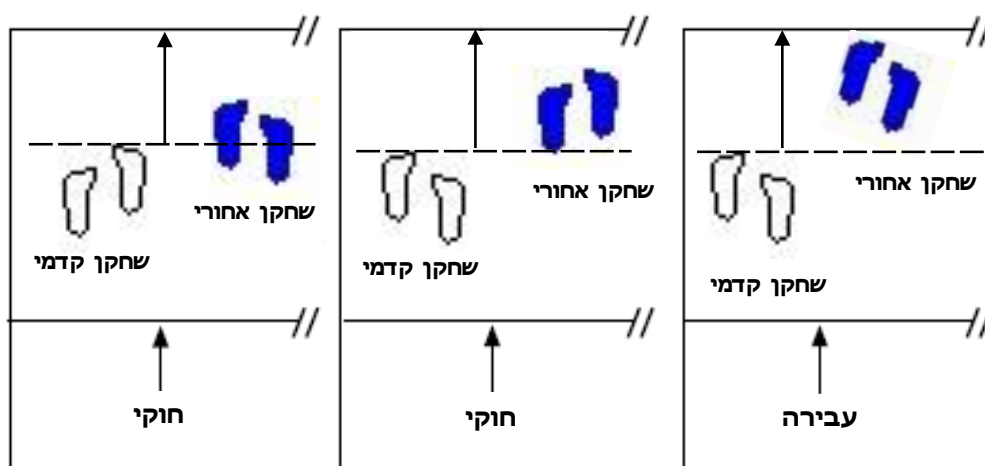

ציור 4 – מיקום השחקנים

מתיחס לחוקים: 7.4, 7.4.3, 7.5, 23.3.2.3א, 24.3.2.2

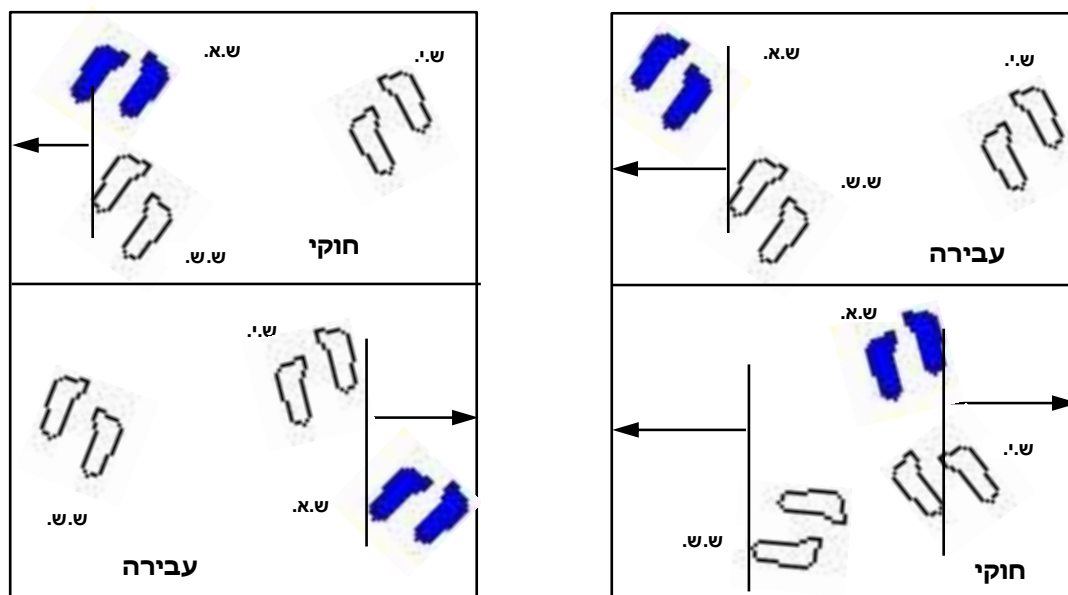
דוגמא א':

קביעת מיקומו של שחקן קדמי יחסית לבן זוגו האחורי

דוגמא ב':

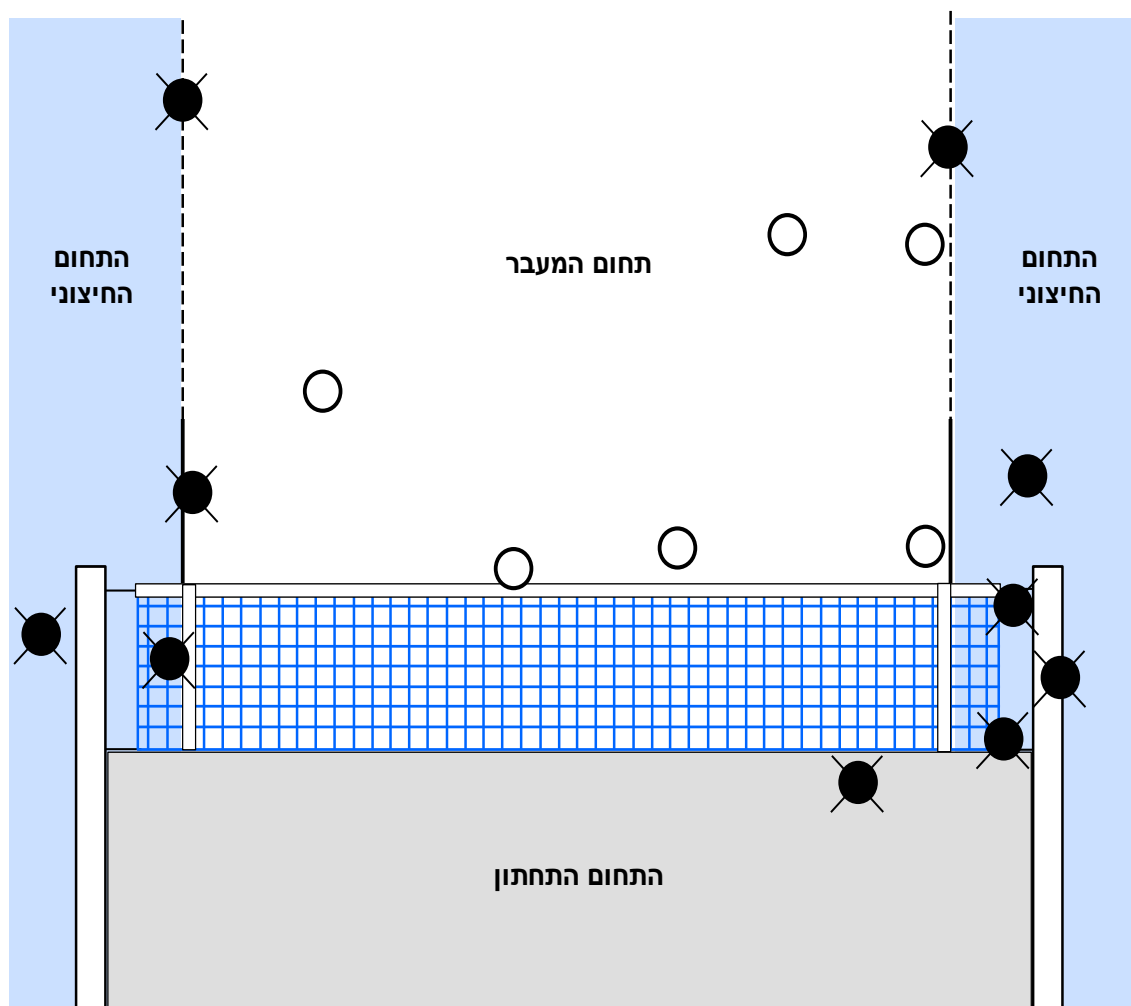
קביעת מיקומם היחסי של שחקנים מאותה השורה

ש.א. = שחקן אמצעי, ש.י. = שחקן ימני, ש.ש. = שחקן שמאלי

ציור 5 א' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב

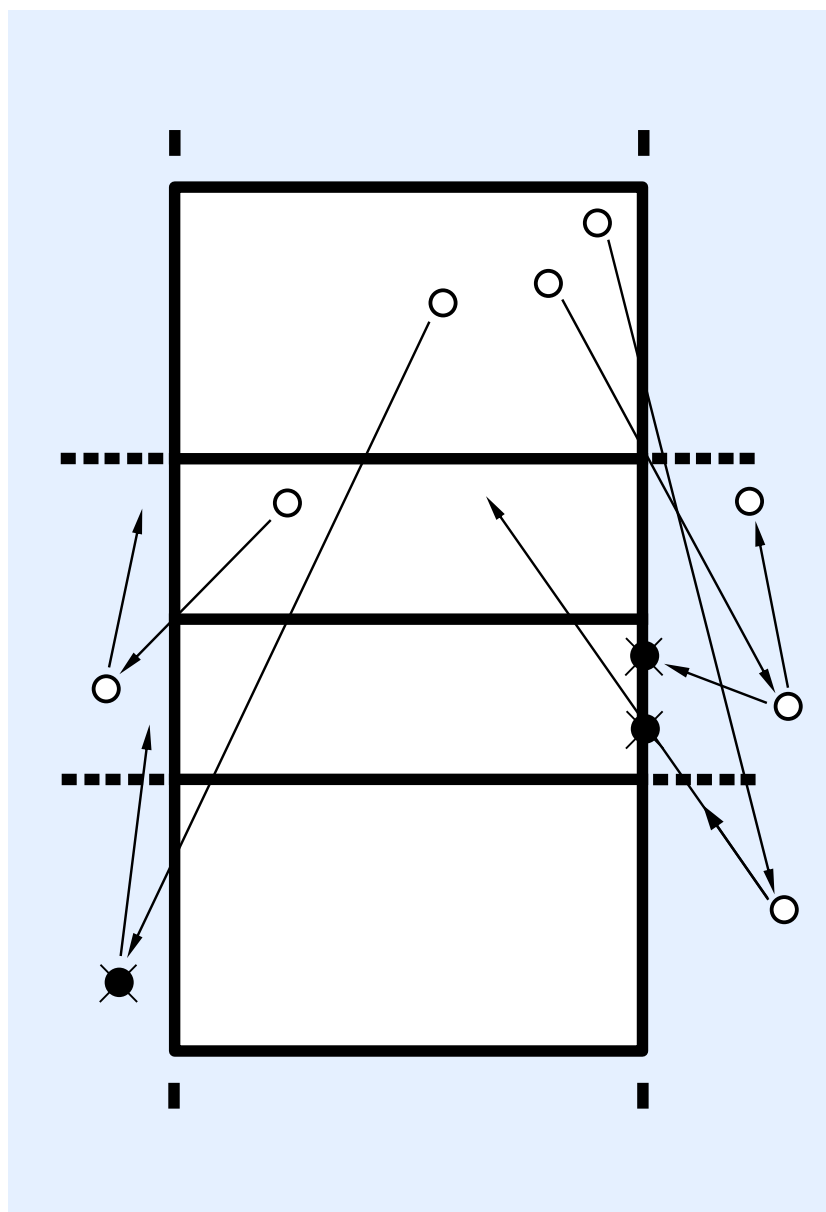
מתיחס לחוקים: 2.4, 8.4.3, 8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, 10.1.2.3, 10.1.3, 24.3.2.7, 29.2.1.3, 29.2.1.7

עבירה =
 מעבר חוקי =

ציור 5 ב' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של הריב

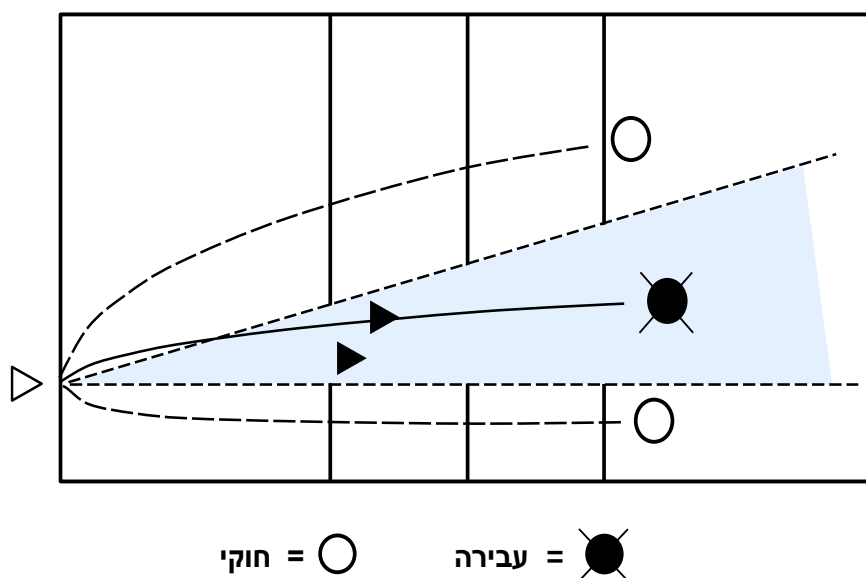
מתיחס לחוקים: 10.1.2, 10.1.2.2, 24.3.2.7

עבירה =
 חוקי =

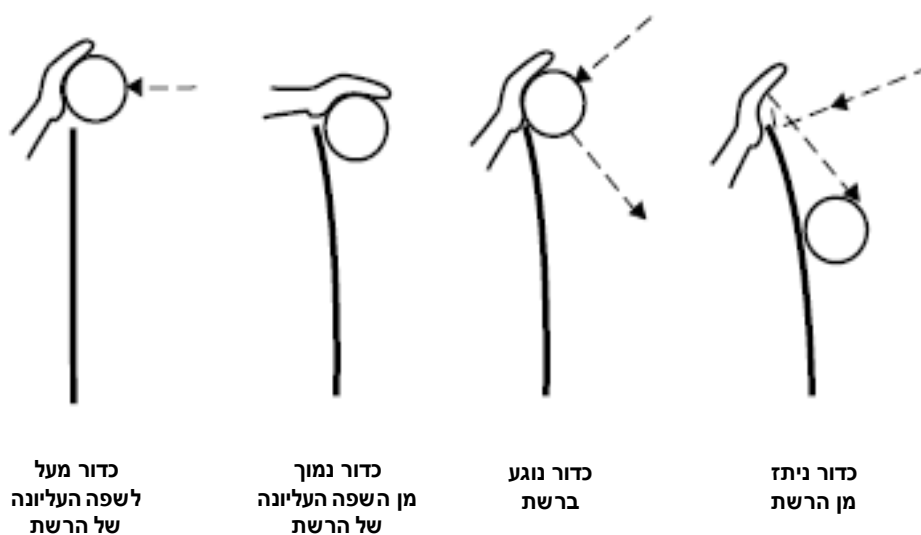
ציור 6 – מסך קבוצתי

מתיחס לחוקים: 12.5, 12.5.2, 23.3.2.3א)

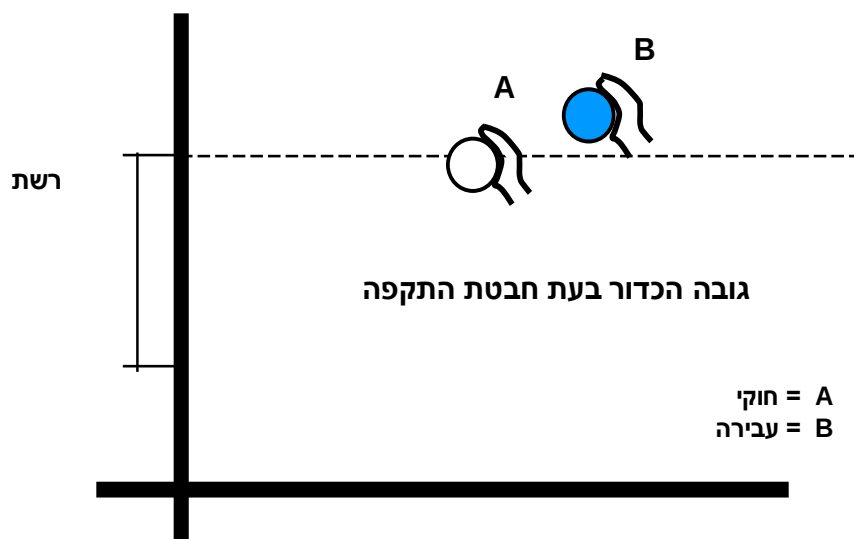
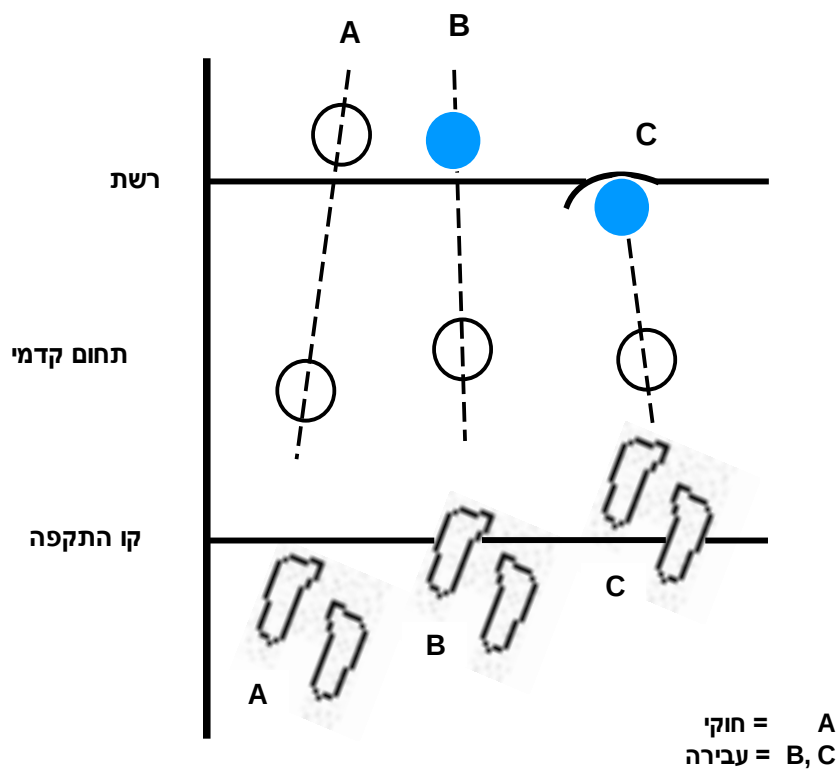
ציור 7 – חסימה שהושלמה

מתיחס לחוק: 14.1.3

ציור 8 – התקפה של שחקן אחורי

מתיחס לחוקים: 13.2.2, 13.2.3, 23.3.2.3, 24.3.2.4

ציור 9 – סולם העונשים וההשלכות שלהם

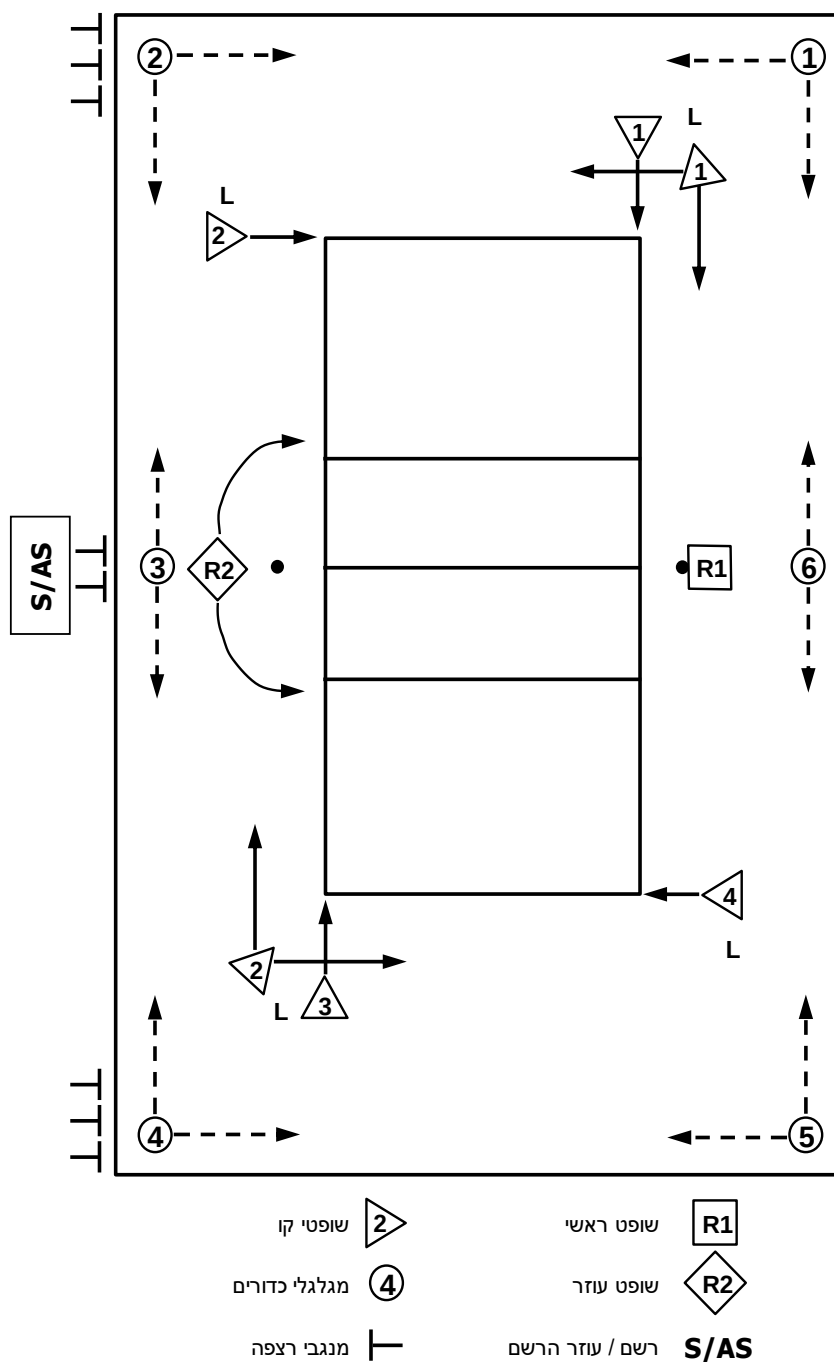
מתיחס לחוקים: 21.4.2, 21.3, 16.2

9 א' – העונשים על התנהגות בלתי הולמת					
סוג	התרחשות	עובר העבירה	העונש	כרטיסים	השלכות
התנהגות בלתי הולמת	שלב 1	כל חבר קבוצה	לא נחשב כעונש	ללא	התראה בלבד
	שלב 2			צהוב	
	פעם נוספת בכל זמן		נזיפה	כמו להלן	כמו להלן
התנהגות חצופה	ראשונה	כל חבר קבוצה	נזיפה	אדום	נקודה ופתיחה ליריב
	שנייה	אותו חבר קבוצה	השעיה	אדום + צהוב ביחד	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה
	שלישית	אותו חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב בנפרד	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק
התנהגות מעליבה	ראשונה	כל חבר קבוצה	השעיה	אדום + צהוב ביחד	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה
	שנייה	אותו חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב בנפרד	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק
התנהגות אלימה	ראשונה	כל חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב בנפרד	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק

9 ב' – העונשים על עיכובים					
סוג	התרחשות	עובר העבירה	התראה או עונש	כרטיסים	השלכות
עיכוב	ראשונה	כל חבר קבוצה	התראה עיכוב	סימן ידיים מס' 25 עם כרטיס צהוב	התראה – לא עונש
	שנייה והבאות אחריה	כל חבר קבוצה	נזיפה עיכוב	סימן ידיים מס' 25 עם כרטיס אדום	נקודה ופתיחה ליריב

ציור 10 – מיקום צוות השופטים ועוזריהם

מתיחס לחוקים: 3.3, 23.1, 24.1, 27.1, 28.1, 29.1

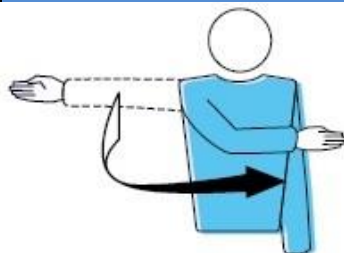
ציור 11 – סימני הידיים הרשמיים של השופטים

שופט(ים) אשר חייבים להציג את הסימן לפי האחריות שלהם
שופט(ים) אשר מציגים את הסימן במקרים מיוחדים

מקרא:

1. אישור לפתיחה

מתיחס לחוקים: 22.2.1.1, 12.3

הניע את היד לסימון כיוון הפתיחה

2. הקבוצה הבאה שתפתח

מתיחס לחוקים: 22.2.3.1, 22.2.3.2, 22.2.3.4

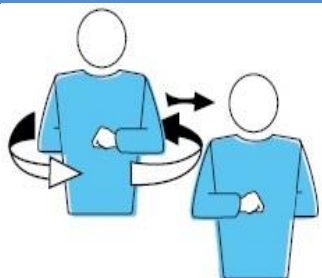

הושט את הזרוע לכיוון הקבוצה אשר עומדת לפתוח

3. החלפת חלקות

מתיחס לחוק: 18.2

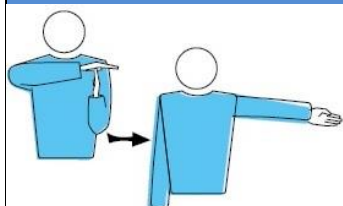

הרים את האמות – אחת קדימה ואחת אחורה – וסובב אותן סביב הגוף פעם אחת
נגד כיוון השעון

4. פסק זמן

מתיחס לחוק: 15.4.1

הנח כף יד אחת מעל לאצבעות של היד השנייה המוחזקת בצורה אנכית (צורה של T) ואז סמן את הקבוצה המבקשת

5. החלפת שחקן

מתיחס לחוקים: 15.8, 15.5.2, 15.5.1

תנועה סיבובית של האמות, האחת מסביב לשניה

רע

6א. התראה על התנהגות בלתי הולמת

מתיחס לחוקים: 21.1, 21.6, 23.3.2.2

הצג כרטיס צהוב עבור התראה

ר

6ב. נזיפה על התנהגות בלתי הולמת

מתיחס לחוקים: 21.1, 21.6, 23.3.2.2

הצג כרטיס אדום עבור התראה

ר

7. השעיה

מתיחס לחוקים: 21.1, 21.6, 23.3.2.2

הצג את שני הכרטיסים יחד עבור השעיה

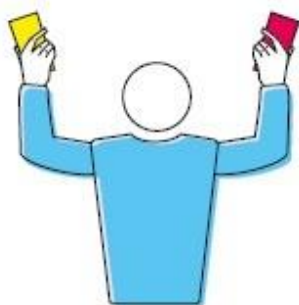

ר

8. הרחקה

מתיחס לחוקים: 21.3.3, 21.6, 23.3.2.2

הצג את שני הכרטיסים בנפרד עבור הרחקה

9. סיום מערכה (או משחק)

מתיחס לחוקים: 6.2, 6.3

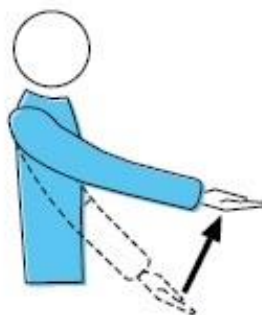
הצלב את האמות לפני החזה בידיים פתוחות

10. כדור לא נזרק או נשמט בעת חבטת הפתיחה

מתיחס לחוק: 12.4.1

הרם את הזרוע המושטת, כף היד פתוחה כלפי מעלה

11. עיכוב בביצוע הפתיחה

מתיחס לחוק: 12.4.4

הרם שמונה אצבעות פתוחות

12. עבירת חסימה או מסך

מתיחס לחוקים: 12.5, 12.6.2.3, 14.6.3, 19.3.1.3, 23.3.2.3 א, ז, 24.3.2.4

הרם את שתי הזרועות אנכית, כפות הידיים לפנים

13. עבירת מיקום או עבירת רוטציה

מתיחס לחוקים: 7.5, 7.7, 23.3.2.3 א, 24.3.2.2

סמן תנועה סיבובית עם האצבע

14. כדור "פנים"

מתיחס לחוק: 8.3

הושט את הזרוע והאצבעות כלפי הרצפה

15. כדור "חוץ"

מתיחס לחוקים: 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 24.3.2.5, 24.3.2.7, 24.3.2.8

הרם את האמות אנכית, ידיים פתוחות, כפות הידיים כלפי הגוף

16. כדור מוחזק

מתיחס לחוקים: 9.2.2, 9.3.3, 23.3.2.3 (ב)

הרם באיטיות את האמה, כף היד כלפי מעלה

17. נגיעה כפולה

מתיחס לחוקים: 9.3.4, 23.3.2.3 (ב)

הרם שתי אצבעות פתוחות

18. ארבע נגיעות

מתיחס לחוק: 9.3.1, 23.3.2.3 (ב)

הרם ארבע אצבעות פתוחות

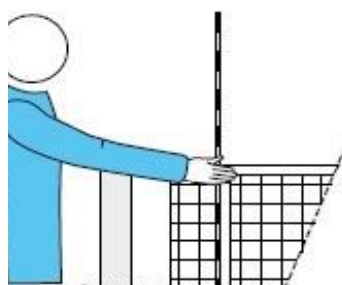

19. נגיעה של השחקן ברשת

כדור פתיחה נוגע ברשת בין האנטנות ולא עובר את המישור האנכי של הרשת

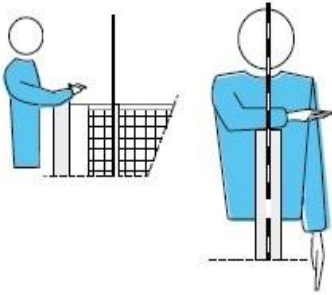
מתיחס לחוקים: 11.4.4, 12.6.2.1

סמן את הצד המתאים של הרשת

20. חדירה לחלל היריב מעבר לרשת

מתיחס לחוקים: 11.4.1, 13.3.1, 14.3, 14.6.1, 23.3.2.3 (ג)

הנח יד מעל לרשת, כף היד כלפי מטה

ר

21. עבירת התקפה

מתיחס לחוקים:

- ע"י שחקן קו אחורי, ע"י שחקן ה-"ליברו", או כנגד פתיחה של היריב:
13.3.3, 13.3.4, 13.3.5, 23.3.2.3 (ד), (ה), 24.3.2.4

כאשר כדור מגיע ממסירה עילית באצבעות של ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו או בהמשכו:
13.3.6

בצע תנועה עם האמה מלמעלה כלפי מטה, כף היד פתוחה

רע

22. חדירה לחלקת היריב הכדור עובר דרך התחום התחתון הפותח דורך על המגרש (קו הרוחב) או שחקן דורך מחוץ לחלקתו בעת חבטת הפתיחה

מתיחס לחוק: 8.4.5, 11.2.2, 12.4.3, 23.3.2.3 (א), (ו), 24.3.2.1

סמן על הקו האמצע או על הקו המתאים

רע

23. עבירה דו-צדדית או כדור חוזר

מתיחס לחוקים: 6.1.2.2, 17.2, 22.2.3.4

הרם את שני האגודלים אנכית

ר

24. נגיעה בכדור

מתיחס לחוקים: 23.3.2.3 (ב), 24.2.2

שפשף עם כף יד אחת את האצבעות של היד השנייה המוחזקת אנכית

25. התראת עיכוב / נזיפת עיכוב

מתיחס לחוקים: 15.11.3, 16.2.2, 16.2.3, 23.3.2.2

כסה את פרק היד האחת עם הכרטיס הצהוב (התראה) או עם הכרטיס האדום (נזיפה) המוחזק ביד השניה

ציור 12 – סימני הדגל הרשמיים של שופטי הקו

1. כדור "פנים"

מתיחס לחוקים: 8.3, 29.2.1.1

הצבע מטה עם הדגל

2. כדור "חוץ"

מתיחס לחוקים: 8.4.1, 29.2.1.1

הרם את הדגל אנכית

3. נגיעה בכדור

מתיחס לחוקים: 29.2.1.2

הרם את הדגל וגע בקצהו העליון עם כף היד החופשית

4. כדור לא עובר בתחום המעבר, כדור נגע בגוף זר, או עבירה ע"י רגל השחקן הפותח

מתיחס לחוקים: 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.4.3, 29.2.1.3, 29.2.1.4, 29.2.1.5, 29.2.1.6, 29.2.1.7

נפנף בדגל מעל הראש וסמן על האנטנה או על הקו המתאים

5. חוסר אפשרות לשפוט

הרם את הזרועות ואת הידיים. הצלב אותן לפני החזה

חלק 3 – הגדרות

הגדרות ומושגים

מושג בחוקה	תרגום רשמי	הערות
Aggression	התנהגות אלימה	ראה חוק 21.2.3
Areas	תחומים	תחומים מחוץ למגרש והשולים שהוגדרו בחוקים לצורך יעודי: חימום וענישה
Assistant scorer	עוזר רשם	ראה חוק 28
Assisted hit	נגיעה בתמיכה	ראה חוק 9.1.3
Attack hit	פעולת התקפה	ראה חוק 13
Back-row player	שחקן אחורי	ראה חוק 7.4.2
Ball retrievers and quick moppers	מגלגלי כדור ומנגבים מהירים	אחראים על זרימת המשחק ע"י העברת כדורים לפותח מנגבים: אחראים על תחזוקת המגרש נקי ויבש. ואם יש צורך בכך, בין מהלכי המשחק.
Block	חסימה	ראה חוק 14.1.1
Block attempt	ניסיון חסימה	ראה חוק 14.1.2
Catch	כדור מוחזק	ראה חוק 9.3.3
Coach's restriction line	קו הגבלת המאמן	ראה חוק 1.3.4
Collective block	חסימה קבוצתית	ראה חוק 14.1.4
Competition / Control area	איזור התחרות / הבקרה	פרוידור מסביב למגרש והשוליים ועד לגדר התוחמת
Completed block	חסימה שהושלמה	ראה חוק 14.1.3
Completed rally	מהלך משחק שהושלם	מהלך משחק המסתיים בהענקת נקודה
Consecutive contacts	נגיעות עוקבות	ראה חוק 9.1.1
Contact	נגיעה	
Control Committee	ועדת הבקרה	ראה צ.א'1
Court	חלקה	ראה חוק 1
Crossing space	תחום המעבר	ראה צ.א'5
Delay	עיכוב	ראה חוק 16
Delay penalty	נזיפת עיכוב	ראה חוק 16.2.3
Delay warning	התראת עיכוב	ראה חוק 16.2.2
Disqualification	הרחקה	ראה חוק 21.3.3
Double fault	עבירה דו-צדדית	ראה חוק 9.3.4
Exceptional substitution	החלפה שחקן חריגה	ראה חוק 15.7
Expulsion	השעיה	ראה חוק 21.3.2
External space	תחום חיצוני	ראה צ.א'5
Fault	עבירה	פעולת משחק המנוגדת לחוקים / עבירה על החוקים המתרחשת שלא תוך כדי פעולת משחק
First hit of the team	נגיעה ראשונה של הקבוצה	קיים 4 מקרים בהם פעולה של המשחק בכדור נחשבת לנגיעה הראשונה של הקבוצה בכדור: - קבלת הפתיחה - קבלת ההתקפה של הקבוצה היריבה - משחק בכדור הניתז מחסימה של קבוצתם - משחק בכדור הניתז מחסימה של היריב
Four hits	ארבע נגיעות	ראה חוק 9.3.1
Free zone	שוליים	ראה חוק 1
Front zone	תחום קדמי	ראה חוק 1.4.1
Front-row player	שחקן קדמי	ראה חוק 7.4.1.1
Game captain	ראש הקבוצה בפועל	ראה חוק 5.1.2

מושג בחוקה	תרגום רשמי	הערות
Hit	נגיעה	ראה חוק 9.1
Incomplete [team]	קבוצה בלתי שלמה	ראה חוק 15.8
Interruption	הפסקת משחק	ראה חוק 15
Interval	הפסקה בין מערכות	זמן בין מערכות
Libero Replacement zone	תחום החלפת ה-"ליברו"	ראה חוק 1.4.4
Lower space	תחום תחתון	ראה חוק 5.א'
Misconduct	התנהגות בלתי הולמת	ראה חוק 21.2
Offensive conduct	התנהגות מעליבה	ראה חוק 21.2.2
Outside object	גוף זר	גוף או אדם הנמצא קרוב למגרש ומהווה מכשול למעוף הכדור. לדוגמה: פנסים, ציוד צילום, שולחן הרשם, עמודים
Form O-2bis	טופס O-2bis	טופס רשמי של FIVB שבעזרתו נרשמים שחקנים והנהלת הקבוצה. מוצג ומאושר בזמן Preliminary Inquiry
Participants	המשתתפים	ראה פרק ב'
Penalty	נזיפה	ראה חוק 21.3.1
Playing area	שדה משחק	ראה חוק 1
Playing court	מגרש	ראה חוק 1
Playing space	חלל משחק	ראה חוק פרק א' - 1.1
Playing surface	משטח של שדה המשחק	ראה חוק פרק א' - 1.2
Positional fault	עבירת מיקום	ראה חוק 7.5
Protocol	נוהל ונוהג (פרוטוקול)	סדרת אירועים המתרחשים לפני תחילת המשחק, הכוללים: ההגרלה, החימום הרשמי, הצגת הקבוצות והשופטים – המתוארים בחוברת ההנחיות של התחרות.
Rally	מהלך משחק	ראה חוק 6.1.3
Rally point	כל מהלך - נקודה	שיטת משחק בה כל מהלך משחק מסתיים בהענקת נקודה
Replacement	החלפת שחקן בה מעורב שחקן ה-"ליברו"	ראה חוק 19.3.2
Re-designation	מינוי "ליברו" חדש	ראה חוק 19.3.2
Rotation	רוטציה	ראה חוק 7.6
Rotational fault	עבירת רוטציה	ראה חוק 7.7
Rude conduct	התנהגות חצופה	ראה חוק 21.2.1
Server	שחקן פותח	
Service	פתיחה	ראה חוק 12.1
Service hit	חבטת פתיחה	ראה חוק 12.4
Service order	סדר פותחים	ראה חוק 12.2
Serving team	קבוצה פותחת	
Simultaneous contacts	נגיעות בו-זמניות	ראה חוק 9.1.2
Starting line-up	מערך פותח	ראה חוק 7.3
Substitution of players	החלפת שחקנים	ראה חוק 15.5
Substitution zone	תחום החלפת שחקנים	ראה חוק 1.4.3
Team captain	ראש הקבוצה	ראה חוק 5.1
Team roster	רשימת השחקנים	בגיליון השיפוט
Technical time-out	פסק זמן טכני	פסק זמן מיוחד המיועד לקידום הכדורעף ע"י מתן זמן עבור ניתוח המשחק בשידור וכן עבור הזדמנויות עסקיות
Time-out	פסק זמן	ראה חוק 15.4

מושג בחוקה	תרגום רשמי	הערות
Tip, Tipping	"לשים חור"	ראה חוק 13.1.2
Warm-up area	תחום החימום	ראה חוק 1.4.5
Warning	התראה	ראה חוק 21.1
Zone	תחום	תחומים על המגרש והשוליים שהוגדרו בחוקים לצורך יעודי: קדמי, אחורי, פתיחה, שוליים, החלפת שחקן והחלפת "ליברו"